

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIENIĘŻNO DO ROKU 2030

Pięńżno 2022

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

Wstęp	4
1. Wnioski z diagnozy	5
2. Wizja i misja	12
3. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.....	13
4. Kierunki działań podejmowane do osiągnięcia celów strategicznych	17
5. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	24
6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	40
7. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej 51	
8. Obszary Strategicznej Interwencji	57
9. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów	61
10. Ramy finansowe i źródła finansowania	71
Spis tabel.....	81
Spis map.....	82
Bibliografia	82

Wstęp

Strategia rozwoju gminy stanowi najważniejszy dokument rozwoju na poziomie lokalnym, który wyznacza kluczowe kierunki działań oraz określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru przy założeniu partycypacji społecznej¹.

Strategia Rozwoju Gminy Pięńno do roku 2030 powstała w oparciu o ustawę z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Ponadto podstawę prawną dla wspomnianego dokumentu stanowią następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prace nad Strategią rozpoczęto na mocy uchwały nr XLII/262/22 Rady Miejskiej w Pięńnie z dnia 29 listopada w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Pięńno do roku 2030 oraz określenia szczegółowego trybu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Przygotowanie Strategii poprzedziło sporządzenie dokumentu pn. „Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Pięńno”, której celem było przede wszystkim zidentyfikowanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, a także problemów Gminy Pięńno dla wyznaczenia długofalowej polityki rozwoju.

Wnioski z opracowanej Diagnozy przyczyniły się do określenia wizji, misji oraz wyznaczenia celów i kierunków działań w Strategii Rozwoju Gminy Pięńno do roku 2030.

¹ D. Szostek, Partycypacja w zarządzaniu rozwojem lokalnym na przykładzie instrumentu RLKS, „Pieniądze i Więź” 2/2016, s. 114-121.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r., podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. W Strategii natomiast zawarte są wnioski z diagnozy, które zostały opracowane przede wszystkim na podstawie analizy SWOT oraz badania ankietowego.

Diagnoza miała na celu rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów i problemów Gminy Pieniężno oraz jej otoczenia dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju. Diagnoza została zrealizowana w ujęciu dynamicznym (analizie poddano dane oraz informacje z lat 2016-2021, w niektórych przypadkach również 2022 r.) i porównawczym (dane dotyczące Gminy Pieniężno zestawiono z analogicznymi wskaźnikami dla powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski) w kluczowych dla jej rozwoju obszarach.

W celu zebrania i uporządkowania informacji oraz wniosków płynących z diagnozy Gminy Pieniężno, dokonano analizy SWOT. Stanowi ona najpopularniejszą i najskuteczniejszą metodę analityczną w obszarach planowania strategicznego. Jej nazwa pochodzi od akronimów angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse) i Threats (zagrożenia). Analiza polega na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, które można odpowiednio wykorzystać w planowaniu – wzmacniać mocne strony oraz wykorzystywać szanse, przy jednoczesnym niwelowaniu słabych stron i zwalczaniu zagrożeń.

W tabelach przedstawiono efekty opracowanej analizy SWOT dla Gminy Pieniężno w oparciu o wyniki przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Tabela 1 Analiza SWOT sfery społecznej Gminy Pięńno

ANALIZA SWOT	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobry dostęp do edukacji – przedszkola i szkoły podstawowe); • spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej; • możliwość dostępu do programu dożywiania dla potrzebujących mieszkańców gminy; • dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej i usług farmaceutycznych; • duża ilość lokali będących w zasobach mieszkaniowych Gminy; • poziom wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań wyższy niż w powiecie i województwie; • funkcjonowanie Posterunku Policji i działalność jednostek OSP; • działalność Miejskiej Biblioteki, w tym organizacja wielu wydarzeń kulturalnych; • oferta kulturalna w ramach funkcjonowania MDK; • działalność Muzeum Misyjno-Etnograficznego; • występowanie zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne zjawiska demograficzne (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa, ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji); • niski poziom wskaźnika skolaryzacji brutto; • niski poziom wyników egzaminu ósmoklasisty; • brak funkcjonującego żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej; • konieczność remontu budynków będących w zasobach mieszkaniowych Gminy ze względu na ich wiek i stan techniczny; • wzrost liczby miejscowych zagrożeń; • przewaga wartości subwencji i dotacji nad wartością dochodów własnych; • ograniczona dostępność dla osób z niepełnosprawnością budynku Urzędu Miejskiego.

ANALIZA SWOT	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dostęp do infrastruktury sportowej (kompleks boisk Orlik, stadion); • działalność klubów sportowych; • przebieg szlaków turystycznych; • wysoki poziom aktywności społecznej; • duża liczba organizacji pozarządowych; • wzrost dochodów ogółem; • dodatnie saldo w większości analizowanych lat. 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskania środków finansowych (w tym funduszy UE) na realizację projektów o charakterze społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • postępowanie negatywnych zjawisk demograficznych; • wzrost wydatków na świadczenia społeczne w związku z występowaniem trendu starzenia się społeczeństwa; • wzrost kosztów opieki zdrowotnej; • następstwa związane z pandemią koronawirusa

Źródło: opracowanie własne

Gmina Pięńno odznacza się występowaniem negatywnych zjawisk demograficznych, co przynosi wiele negatywnych skutków mających wpływ na rozwój jednostki. Najmłodszy mieszkańcy Gminy mają zapewniony dostęp do przedszkoli i szkół podstawowych, jednakże w Gminie nie funkcjonuje żadna placówka opieki nad dziećmi do lat trzech. Za pozytywny aspekt należy również uznać ofertę kulturalną Gminy, a także poziom aktywności społeczności lokalnej. Natomiast kwestiami wymagającymi interwencji są stan budynków będących w zasobach Gminy oraz dostępność budynków użyteczności publicznej.

Tabela 2 Analiza SWOT sfery gospodarczej Gminy Pięńżno

ANALIZA SWOT	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • członkostwo w kilku stowarzyszeniach gmin, • ogólny wzrost liczby podmiotów gospodarczych, • ogólny spadek bezrobocia, • duży udział przedsiębiorstw związanych z rolnictwem, • duża liczba gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 15 ha. 	<ul style="list-style-type: none"> • mały udział dochodów własnych w dochodach ogółem, • mały udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, • brak średnich i dużych zakładów pracy, • mała liczba pracujących na obszarze Gminy, • duży udział kobiet bezrobotnych, • duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych, • wyższy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w porównaniu do powiatu, województwa i kraju.
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskania środków finansowych (w tym funduszy UE), • tworzenie nowych miejsc pracy, • współpraca ze stowarzyszeniami gmin, • rozwój rolnictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • gospodarcze następstwa pandemii koronawirusa, • skutki wojny na Ukrainie, • inflacja i wzrost cen.

Źródło: opracowanie własne

Gmina Pięńżno jest członkiem kilku stowarzyszeń i związków międzygminnych, co daje jej szansę na rozwój w każdej sferze. W zakresie rozwoju gospodarczego jednostki za najistotniejszą kwestię można uznać wzrost liczby podmiotów gospodarczych, co może świadczyć o przedsiębiorczości mieszkańców, co istotne duży udział przedsiębiorstw ma

charakter rolniczy, na co wskazuje również fakt występowania dużej liczby gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 15 ha. Warto również wspomnieć, że w ostatnich latach w Gminie nastąpił ogólny spadek bezrobocia, jednakże wśród bezrobotnych duży odsetek stanowią kobiety i osoby długotrwale bezrobotne. Ponadto duża liczba mieszkańców pracuje poza terenem gminy. W związku z powyższym Gmina Pięńno powinna podejmować działania w celu ożywienia aktywności zawodowej społeczności lokalnej oraz wzmocnienia potencjału inwestycyjnego.

Tabela 3 Analiza SWOT sfery przestrzennej Gminy Pięńno

ANALIZA SWOT	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • korzystne położenie, • 100% zwodociągowanie obszaru miejskiego, • 100% skanalizowanie obszaru miejskiego, • wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków, • lokalizacja PSZOK na terenie Gminy, • dobra dostępność komunikacyjna, • przebieg linii kolejowej, • rozbudowana sieć rzeczna, • występowanie przestrzennych form ochrony przyrody, • lokalizacja dwóch udokumentowanych złóż surowców naturalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • nieaktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, • bardzo mały procent objęcia powierzchni Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, • niski poziom zwodociągowania obszarów wiejskich, • bardzo niski poziom skanalizowania obszarów wiejskich, • brak dostępu do infrastruktury gazowej, • brak monitoringu gleb, • duża ilość zbiorników bezodpływowych stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska.
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskania środków finansowych (w tym funduszy UE), • wzrost świadomości ekologicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany klimatu,

ANALIZA SWOT	
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój alternatywnych źródeł energii. 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenia prawne związane z występowaniem form ochrony przyrody.

Źródło: opracowanie własne

Gmina Pięńżno charakteryzuje się korzystnym położeniem, zarówno geograficznym, jak i komunikacyjnym, co daje jej szansę na rozwój, również w sferze przestrzennej. Za pozytywny fakt należy uznać stuprocentowe zwodociągowanie i skanalizowanie miasta Pięńżno, jednakże obszar wiejski wymaga podjęcia działań w tym zakresie. Ponadto ze względu na konieczność prowadzenia polityki rozwoju gminy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju konieczne jest realizowanie inwestycji ukierunkowanych na ochronę środowiska naturalnego.

Na potrzeby Diagnozy Gminy Pięńżno zostało przeprowadzone badanie ankietowe, którego celem było zidentyfikowanie potrzeb mieszkańców oraz ich opinii na temat poziomu rozwoju, a tym samym identyfikacja możliwości, barier oraz potencjałów rozwojowych występujących na obszarze Gminy.

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w terminie od 20 sierpnia do 21 września 2022 r. w wersji elektronicznej za pomocą formularza udostępnionego na stronie internetowej Gminy Pięńżno. W badaniu ankietowym udział wzięły 73 osoby.

86,3% ankietowanych jest zameldowanych w Gminie, natomiast 82,2% badanych mieszka w Gminie powyżej 15 lat. Struktura wiekowa respondentów była różnorodna – 17,8% stanowiły osoby w wieku 21-30, 26% to mieszkańcy w wieku 41-50, a 39,7% ankietowanych należy do grupy w wieku 31-40. Oznacza to, że odpowiadający na pytania należeli przede wszystkim do tzw. produkcyjnej grupy ekonomicznej.

Na podstawie przeprowadzonego badania wysnuto następujące wnioski:

- mieszkańcy są najbardziej zadowoleni z działania pomocy społecznej, funkcjonowania przedszkoli, dostępu do internetu i jakości powietrza;
- natomiast aspektami, wobec których mieszkańcy wykazują najmniejszy poziom zadowolenia są: dostęp do usług dla seniorów i osób z niepełnosprawnością, transport

publiczny, jakość oferty kulturalnej, brak żłobków oraz warunki mieszkaniowe i stan infrastruktury drogowej;

- respondenci wskazywali, że Gmina Pięczęno powinna podjąć przede wszystkim działania w zakresie infrastruktury technicznej, wspierania rozwoju przedsiębiorczości, standardów dostępności, integracji mieszkańców oraz wykorzystania OZE;
- zdaniem ankietowanych (49,3%) trudno, a nawet bardzo trudno znaleźć pracę na terenie Gminy Pięczęno;
- większość mieszkańców (ok. 70%) uważa, że nie ma wpływu na decyzje podejmowane przez władze Gminy;
- aż 70,8% respondentów nie uczestniczyło nigdy w konsultacjach społecznych;
- 78,1% badanych systematycznie interesuje się wydarzeniami w Gminie;
- ankietowani interesują się przede wszystkim wydarzeniami kulturalnymi i społecznymi są to na przykład dożynki gminne, pikniki czy festyny rodzinne.

2. Wizja i misja

W procesie opracowywania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy Pięczęno do roku 2030 istotne jest wskazanie wizji i misji, których rolą jest uregulowanie przyszłych działań, do których zmierza Gmina, wyznaczenie kierunków rozwoju oraz sposobów jej postępowania.

Wizja sformułowana w Strategii, jest projekcją przyszłości, do jakiej dąży samorząd i społeczność lokalna. Opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie kilku lat oraz odpowiada zamierzeniom i oczekiwaniom, wynikającym z możliwości rozwoju i wykorzystania potencjału Gminy.

Wizja Gminy Pięczęno brzmi następująco:

Gmina Pięczęno atrakcyjnym miejscem do życia, mieszkania i pracy.

Misja jest określeniem docelowego kierunku rozwoju ze sprecyzowaniem nadrzędnych wartości, którymi kieruje się Gmina.

Misja Gminy Pięczęno brzmi następująco:

**Stworzenie warunków dla wysokiej jakości życia mieszkańców Gminy Pięczęno
z poszanowaniem zasobów przyrodniczo-kulturowych.**

3. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obligatoryjnym elementem w strategii rozwoju gminy jest określenie celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Cele strategiczne mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy.

Opierając się na przeprowadzonej diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Pięńżno oraz uwzględniając wyniki dokonanej analizy SWOT, wyszczególniono pięć celów strategicznych, które wskazują kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju Gminy. Opracowane zostały również cele operacyjne, które służą sprecyzowaniu kierunków działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

W kolejnych tabelach zaprezentowano cele strategiczne oraz odpowiadające im cele operacyjne realizowane przez samorząd Gminy Pięńżno w okresie obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Pięńżno do roku 2030.

Tabela 4 Cel strategiczny nr 1 w wymiarze społecznym

CEL STRATEGICZNY 1
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIENIEŻNO
1.1 POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
1.2 WZBOGACENIE OFERTY SPORTOWEJ I KULTURALNEJ ORAZ INNYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU
1.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
1.4 ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO
1.5 AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Źródło: opracowanie własne

Podstawą rozwoju Gminy Pieniężno są jej mieszkańcy, w związku z tym należy podejmować działania w celu wzmocnienia kapitału społecznego oraz rozwijania zasobów ludzkich, co realizowane będzie poprzez poprawę jakości kształcenia, wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej, zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz ich aktywizację.

Tabela 5 Cel strategiczny nr 2 w wymiarze społecznym

CEL STRATEGICZNY 2
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI
2.1 WSPIERANIE POLITYKI PRORODZINNEJ
2.2 ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU
2.3 POPRAWA DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

Źródło: opracowanie własne

W wymiarze społecznym istotne jest również dla Gminy Pieniężno niwelowanie dysproporcji społecznych oraz przeciwdziałanie marginalizacji. Cel ten realizowany będzie poprzez wspieranie polityki prorodzinnej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, a także poprawę dostępności usług publicznych.

Tabela 6 Cel strategiczny nr 3 w wymiarze gospodarczym

CEL STRATEGICZNY 3
ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIĘŃŻNO
3.1 WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
3.2 POBUDZANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW
3.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY

Źródło: opracowanie własne

Celem strategicznym w wymiarze gospodarczym jest zrównoważony rozwój gospodarczy z wykorzystaniem potencjału Gminy Pięńżno. Powyższy cel realizowany będzie poprzez wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji, ochronę dziedzictwa kulturowego, pobudzanie aktywności zawodowej mieszkańców oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy.

Tabela 7 Cel strategiczny nr 4 w wymiarze przestrzennym

CEL STRATEGICZNY 4
OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKOWYCH
4.1 ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH
4.2 POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ
4.3 POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Źródło: opracowanie własne

Istotnym wyzwaniem stojącym przed Gminą Pięńżno jest zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony środowiska naturalnego. Gmina będzie realizowała inwestycje mające na celu zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej oraz poprawę jakości środowiska naturalnego.

Tabela 8 Cel strategiczny nr 5 w wymiarze przestrzennym

CEL STRATEGICZNY 5
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIENIĘŻNO
5.1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ
5.2 POPRAWA STANU I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ

Źródło: opracowanie własne

Jednym z zadań własnych gminy jest infrastruktura techniczna, w tym przede wszystkim drogi gminne oraz sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Realizacja celu strategicznego nr 5 pozwoli poprawić stan i dostępność infrastruktury drogowej oraz uporządkować gospodarkę wodno-ściekową. Wpłynie to zarówno na jakość życia mieszkańców Gminy Pięńżno, jak i na jej atrakcyjność inwestycyjną.

4. Kierunki działań podejmowane do osiągnięcia celów strategicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia musi określać kierunki działań, które gmina zamierza podejmować w celu realizacji celów strategicznych.

Niniejszy podrozdział przedstawia kierunki działań umożliwiające osiągnięcie celów strategicznych i operacyjnych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Kierunki działań wskazują przyjętą strategię postępowania, a także służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe, najczęściej o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla prowadzenia polityki rozwoju gminy w perspektywie do 2030.

Kolejne tabele przedstawiają planowane kierunki działań dla osiągnięcia celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Tabela 9 Kierunki działań dla celu strategicznego nr 1 w wymiarze społecznym

CEL STRATEGICZNY 1	
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO	
Cel operacyjny	Kierunki działań
1.1 POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA	Doposażenie placówek oświatowych
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych
	Zapewnienie dostępu do edukacji osób dorosłych, w tym osób starszych
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli
1.2 WZBOGACENIE OFERTY SPORTOWEJ I KULTURALNEJ ORAZ INNYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU	Modernizacja sportowego stadionu miejskiego
	Budowa boiska lekkoatletycznego przy szkole podstawowej
	Budowa amfiteatru miejskiego na terenie stadionu leśnego

CEL STRATEGICZNY 1	
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃNO	
Cel operacyjny	Kierunki działań
	Doposażenie Miejskiego Domu Kultury
	Poszerzenie kadry Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki
	Organizacja miejsc spotkań środowiskowych
	Organizacja wydarzeń kulturalnych
	Rozwój animatorów społecznych
	Biblioboxx – <i>Bookcrossing</i> – biblioteczki plenerowe na terenie Gminy Pięńno
	Doposażenie Miejskiej Biblioteki w sprzęt cyfrowy
	Tworzenie biblioteki cyfrowej Gminy Pięńno w zasobach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Cyfrowej
	Zakup i instalacja książkomatu na zewnątrz budynku Miejskiej Biblioteki (całodobowy dostęp do książek)
	Budowa świetlic wiejskich oraz wiat wolnostojących na terenie Gminy Pięńno
	Wzbogacenie oferty istniejących świetlic wiejskich
Organizacja opieki/zajęć do dzieci w wieku wczesnoszkolnym	
1.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Modernizacja Miejskiego Domu Kultury oraz terenu wokół budynku
	Remont budynku świetlicy wiejskiej w Żugeniach
	Remont wnętrza budynku Miejskiej Biblioteki z przebudową dachu, wymianą instalacji elektrycznej i modernizacją pomieszczeń
	Remont galerii na dworcu łącznie z przyłączem CO i WC
	Remont ratusza staromiejskiego w Pięńnie

CEL STRATEGICZNY 1	
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃNO	
Cel operacyjny	Kierunki działań
	Remont zamku Kapituły Warmińskiej
	Zagospodarowanie terenu wokół środowiskowego Domu Samopomocy „Bajka”
	Remont targowiska miejskiego
1.4 ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO	Budowa nowej remizy OSP w Pięńnie
	Doposażenie jednostek OSP
	Modernizacja jednostek OSP
1.5 AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	Budowa nowego placu zabaw w Pięńnie
	Budowa dziennego domu seniora
	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Pięńno
	Utwardzenie w nawierzchnie asfaltowe gruntowych ścieżek rowerowych na trasie Green Velo

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10 Kierunki działań celu strategicznego nr 2 w wymiarze społecznym

CEL STRATEGICZNY 2	
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI	
Cel operacyjny	Kierunki działań
2.1 WSPIERANIE POLITYKI PRORODZINNEJ	Działalność Szkoły Rodziców
	Stworzenie miejsca opieki dla dzieci do lat 3
	Budowa bloku mieszkaniowego dla 20 rodzin w ramach Programu wspierania społecznego budownictwa czynszowego

CEL STRATEGICZNY 2	
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI	
	Stworzenie punktu konsultacji z psychologiem i terapii rodzinnej
2.2 ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	Rozwój sieci placówek wsparcia dziennego
	Tworzenie miejsc całodobowych dla osób niesamodzielnych
	Tworzenie placówek przygotowujących osoby z niepełnosprawnością do aktywności zawodowej
	Utworzenie centrum informacji dla osób z niepełnosprawnością
	Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami
	Podnoszenie świadomości społecznej w sferze integracji z osobami z niepełnosprawnością
	Prowadzenie badań społecznych diagnozujących sytuację społeczną oraz problemy i potrzeby osób z niepełnosprawnością na terenie Gminy Pięńno
	Zaaranżowanie lokalu z przeznaczeniem na ogrzewalnię w okresie zimowym wraz z miejscem do umycia się dla osób bezdomnych oraz nieposiadających odpowiednich warunków bytowych
2.3 POPRAWA DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH	Zapewnienie dostępu do placówek służby zdrowia, w tym w szczególności do lekarzy specjalistów
	Rozwój transportu publicznego
	Rozwój e-usług
	Rozwój sieci światłowodowej

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11 Kierunki działań dla celu strategicznego nr 3 w wymiarze gospodarczym

CEL STRATEGICZNY 3	
ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIĘŃNO	
Cel operacyjny	Kierunki działań
3.1 WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	Remont wieży kościoła ewangelickiego
	Remont kapliczek przydrożnych na terenie Gminy
	Remont schodów – wejścia do rezerwatu przyrody Doliny rzeki Wąlszy
	Budowa przystani kajakowej przy rzecz Wąlszy
	Szlak Świętej Warmii – wytyczenie, oznakowanie i promocja szlaku
	Utworzenie parku linowego w Dolinie Rzeki Wąlszy
	Budowa plaży i infrastruktury towarzyszącej nad jeziorem w Glebiskach
	Budowa publicznej toalety miejskiej w przestrzeni publicznej
3.2 POBUDZANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW	Rozwój przedsiębiorczości
	Doradztwo zawodowe
	Współpraca z przedsiębiorcami
	Aktywizacja zawodowa kobiet
3.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY	Rozwój terenów inwestycyjnych
	Promocja Gminy

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Kierunki działań dla celu strategicznego nr 4 w wymiarze przestrzennym

CEL STRATEGICZNY 4	
OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKOWYCH	
Cel operacyjny	Kierunki działań
4.1 ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH	Modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście Pieniężno z wykorzystaniem źródeł odnawialnych
	Rozbudowa PEC poprzez budowę i korzystanie z odnawialnych źródeł energii
	Wyposażenie w OZE budynków użyteczności publicznej
4.2 POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
4.3 POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO	Usunięcie azbestu z budynków będących własnością Gminy Pieniężno
	Adaptacja do zmian klimatu
	Edukacja ekologiczna

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13 Cel strategiczny nr 5 w wymiarze przestrzennym

CEL STRATEGICZNY 5	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIENIEŻNO	
Cel operacyjny	Kierunki działań
5.1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	Przebudowa dróg gminnych w Gminie Pieniężno
	Remont dróg wewnętrznych bez kategorii dróg gminnych
	Budowa wiat przystankowych w sołectwach
5.2 POPRAWA STANU I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Budowa punktu zlewnego w Łoźniku i Kierpajnach Wielkich
	Budowa zbiornika wodnego w Plutach
	Budowa wodociągów na obszarach wiejskich

CEL STRATEGICZNY 5	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO	
Cel operacyjny	Kierunki działań
	Budowa oczyszczalni przydomowych na terenie Gminy
	Budowa, przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich
	Naprawa lub wymiana sieci kanalizacyjnej w mieście
	Budowa kanalizacji tłoczonyj Glebiska – Bornity – Wojnity - Kajnity
	Inspekcja TV kanalizacji deszczowej
	Naprawa lub wymiana sieci kanalizacji deszczowej w mieście

Źródło: opracowanie własne

5. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obowiązkowym elementem strategii są oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, a także wskaźniki ich osiągnięcia.

Rezultaty to wszelkie przewidywane oraz nie dające się przewidzieć skutki realizacji poszczególnych kierunków działań. Należy zaznaczyć, że muszą one być weryfikowalne i mierzalne, w związku z czym dla każdego z oczekiwanych rezultatów określone zostały wskaźniki, które pozwalają na ocenę stopnia realizacji strategii.

W tabelach przedstawiono oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia przyporządkowane do poszczególnych kierunków działań w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Tabela 14 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 1

CEL STRATEGICZNY 1			
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃNO			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
1.1 POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA			
Doposażenie placówek oświatowych	Poprawa jakości oferty edukacyjnej	Liczba doposażonych placówek	1
Organizacja zajęć pozalekcyjnych	Poprawa jakości oferty edukacyjnej	Liczba zorganizowanych zajęć	15 tygodniowo
Zapewnienie dostępu do edukacji osób dorosłych, w tym osób starszych	Poprawa dostępności oferty edukacyjnej	Liczba nowopowstałych kierunków kształcenia	2
Podnoszenie kompetencji nauczycieli	Poprawa jakości oferty edukacyjnej	Liczba nauczycieli o wyższych kwalifikacjach zawodowych	3
1.2 WZBOGACENIE OFERTY SPORTOWEJ I KULTURALNEJ ORAZ INNYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU			
Modernizacja sportowego stadionu miejskiego	Poprawa stanu infrastruktury sportowej	Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	1
Budowa boiska lekkoatletycznego przy szkole podstawowej	Poszerzenie oferty sportowej	Liczba wybudowanych obiektów sportowych	1
Budowa amfiteatru miejskiego na terenie stadionu leśnego	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba wybudowanych obiektów	1

CEL STRATEGICZNY 1

ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃNO

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Doposażenie Miejskiego Domu Kultury	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba doposażonych obiektów kulturalnych	1
Poszerzenie kadry Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki	Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury	Liczba osób zatrudnionych	2
Organizacja miejsc spotkań środowiskowych	Aktywizacja i integracja społeczności lokalnej	Liczba zorganizowanych spotkań środowiskowych	1 miesięcznie
Organizacja wydarzeń kulturalnych	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba zorganizowanych wydarzeń	12 rocznie
Rozwój animatorów społecznych	Integracja i aktywizacja społeczeństwa	Liczba zatrudnionych animatorów społecznych	2
Biblioboxx – <i>Bookcrossing</i> – biblioteczki plenerowe na terenie Gminy Pięńno	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba utworzonych biblioteczek plenerowych	1
Doposażenie Miejskiej Biblioteki w sprzęt cyfrowy	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba zakupionego sprzętu	10
Tworzenie biblioteki cyfrowej Gminy Pięńno w zasobach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Cyfrowej	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba zasobów biblioteki cyfrowej	1
Zakup i instalacja książkomatu na zewnątrz budynku Miejskiej	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba zakupionych książkomatów	1

CEL STRATEGICZNY 1			
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃNO			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Biblioteki (całodobowy dostęp do książek)			
Budowa świetlic wiejskich oraz wiat wolnostojących na terenie Gminy Pięńno	Poszerzenie oferty rekreacyjno-kulturalnej	Liczba wybudowanych świetlic wiejskich	1
		Liczba wybudowanych wiat wolnostojących	5
Wzbogacenie oferty istniejących świetlic wiejskich	Poszerzenie oferty kulturalnej	Liczba podjętych działań	12 rocznie
Organizacja opieki/zajęć do dzieci w wieku wczesnoszkolnym	Zapewnienie opieki dzieciom w wieku wczesno szkolnym	Liczba dzieci, którym została zapewniona opieka	20
	Wsparcie rodzin z dziećmi		
1.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ			
Modernizacja Miejskiego Domu Kultury oraz terenu wokół budynku	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba zmodernizowanych obiektów	1
Remont budynku świetlicy wiejskiej w Żugeniach	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba wyremontowanych świetlic wiejskich	3
Remont wnętrza budynku Miejskiej Biblioteki z przebudową dachu, wymianą	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba wyremontowanych obiektów	1

CEL STRATEGICZNY 1

ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
instalacji elektrycznej i modernizacją pomieszczeń			
Remont galerii na dworcu łącznie z przyłączem CO i WC	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba wyremontowanych obiektów	1
Remont ratusza staromiejskiego w Pięńżnie	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba wyremontowanych obiektów	1
Remont zamku Kapituły Warmińskiej	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba wyremontowanych obiektów	1
Zagospodarowanie terenu wokół środowiskowego Domu Samopomocy „Bajka”	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Powierzchnia zagospodarowanego terenu	250 m ²
Remont targowiska miejskiego	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Liczba wyremontowanych obiektów	1
1.4 ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO			
Budowa nowej remizy OSP w Pięńżnie	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa	Liczba wybudowanych jednostek OSP	1
Doposażenie jednostek OSP	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa	Liczba doposażonych jednostek OSP	4
Modernizacja jednostek OSP	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa	Liczba zmodernizowanych jednostek OSP	4

CEL STRATEGICZNY 1

ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
1.5 AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ			
Budowa nowego placu zabaw w Pięńżnie	Poprawa dostępności do infrastruktury publicznej	Liczba wybudowanych placów zabaw	1
Budowa dziennego domu seniora	Aktywizacja i integracja osób starszych	Liczba wybudowanych dziennych domów seniora	1
Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Pięńżno	Poprawa dostępności do infrastruktury publicznej	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	20 km
Utwardzenie w nawierzchnie asfaltowe gruntowych ścieżek rowerowych na trasie Green Velo	Poprawa stanu infrastruktury publicznej	Poprawa stanu istniejących ścieżek rowerowych	12 km

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 2

CEL STRATEGICZNY 2			
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
2.1 WSPIERANIE POLITYKI PRORODZINNEJ			
Działalność Szkoły Rodziców	Wsparcie rodzin w wychowaniu	Liczba uczestniczących rodziców	10
Stworzenie miejsca opieki dla dzieci do lat 3	Wsparcie rodzin z dziećmi	Liczba stworzonych miejsc opieki dla dzieci do lat 3	12
Budowa bloku mieszkaniowego dla 20 rodzin w ramach Programu wspierania społecznego budownictwa czynszowego	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych	Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia	20
Stworzenie punktu konsultacji z psychologiem i terapii rodzinnej	Zapewnienie dostępu do opieki psychologicznej	Liczba utworzonych punktów	1
2.2 ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU			
Rozwój sieci placówek wsparcia dziennego	Wsparcie dzieci i młodzieży z problemami	Liczba powstałych placówek wsparcia dziennego	1

CEL STRATEGICZNY 2

NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Tworzenie miejsc całodobowych dla osób niesamodzielných	Wsparcie osób niesamodzielných	Liczba stworzonych miejsc	5
Tworzenie placówek przygotowujących osoby z niepełnosprawnością do aktywności zawodowej	Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością	Liczba utworzonych placówek	1
Utworzenie centrum informacji dla osób z niepełnosprawnością	Wsparcie osób z niepełnosprawnością	Liczba utworzonych centrum informacji	1
Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami	Zapewnienie dostępności architektonicznej	Liczba obiektów zapewniających dostępność architektoniczną	2
Podnoszenie świadomości społecznej w sferze	Wzrost świadomości społecznej	Liczba podjętych działań	5

CEL STRATEGICZNY 2			
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
integracji z osobami z niepełnosprawnością			
Prowadzenie badań społecznych diagnozujących sytuację społeczną oraz problemy i potrzeby osób z niepełnosprawnością na terenie Gminy Pięńżno	Zdiagnozowanie problemów i potrzeb osób z niepełnosprawnością	Liczba przeprowadzonych badań społecznych	5
Zaaranżowanie lokalu z przeznaczeniem na ogrzewalnię w okresie zimowym wraz z miejscem do umycia się dla osób bezdomnych oraz nieposiadających odpowiednich warunków bytowych	Wsparcie osób z problemami	Liczba stworzonych miejsc	1
2.3 POPRAWA DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH			
Zapewnienie dostępu do placówek służby zdrowia,	Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych	Liczba powstałych placówek służby zdrowia	1

CEL STRATEGICZNY 2

NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
w tym w szczególności do lekarzy specjalistów			
Rozwój transportu publicznego	Zwiększenie skomunikowania Gminy	Liczba podjętych działań	2
Rozwój e-usług	Podniesienie jakości usług publicznych	Liczba wprowadzonych e-usług	1
Rozwój sieci światłowodowej	Zwiększenie dostępu do infrastruktury teleinformatycznej	Długość wybudowanej sieci światłowodowej	20 km

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 3

CEL STRATEGICZNY 3			
ZRÓBNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIĘŃNO			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
3.1 WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO			
Remont wieży kościoła ewangelickiego	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Liczba wyremontowanych obiektów	1
Remont kapliczek przydrożnych na terenie Gminy	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Liczba wyremontowanych obiektów	20
Remont schodów – wejścia do rezerwatu przyrody Doliny rzeki Wąlszy	Poprawa estetyki obiektów zlokalizowanych w Gminie	Liczba wyremontowanych obiektów	1
Budowa przystani kajakowej przy rzecz Wąlszy	Poprawa dostępności do infrastruktury publicznej	Liczba wybudowanych przystani kajakowych	1
Szlak Świętej Warmii – wytyczenie, oznakowanie i promocja szlaku	Rozwój turystyki	Długość wytyczonego i oznakowanego szlaku	15 km
Utworzenie parku linowego w Dolinie Rzeki Wąlszy	Poprawa dostępności do infrastruktury publicznej	Liczba utworzonych parków linowych	1

CEL STRATEGICZNY 3

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIĘŃNO

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Budowa plaży i infrastruktury towarzyszącej nad jeziorem w Glebiskach	Poprawa dostępności do infrastruktury publicznej	Liczba stworzonych miejsc	1
Budowa publicznej toalety miejskiej w przestrzeni publicznej	Poprawa dostępności do infrastruktury publicznej	Liczba wybudowanych publicznych toalet miejskich	1
3.2 POBUDZANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW			
Rozwój przedsiębiorczości	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych	Liczba podjętych działań	5
Doradztwo zawodowe	Spadek bezrobocia	Liczba podjętych działań	5
Współpraca z przedsiębiorcami	Spadek bezrobocia	Liczba podjętych działań	5
Aktywizacja zawodowa kobiet	Spadek bezrobocia	Liczba podjętych działań	5
3.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY			
Rozwój terenów inwestycyjnych	Wzrost zainteresowanie ze strony inwestorów	Liczba podjętych działań	2

CEL STRATEGICZNY 3			
ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIENIĘŻNO			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Promocja Gminy	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy	Liczba podjętych działań	5

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 4

CEL STRATEGICZNY 4			
OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKOWYCH			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
4.1 ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH			
Modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście Pięńżno z wykorzystaniem źródeł odnawialnych	Poprawa jakości ochrony środowiska	Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych	15
Rozbudowa PEC poprzez budowę i korzystanie z odnawialnych źródeł energii	Poprawa jakości ochrony środowiska	Liczba rozbudowanych obiektów	1

CEL STRATEGICZNY 4			
OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKOWYCH			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Wyposażenie w OZE budynków użyteczności publicznej	Poprawa jakości ochrony środowiska	Liczba budynków użyteczności publicznej wyposażonych w OZE	2
4.2 POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ			
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Zwiększenie efektywności energetycznej	Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	4
4.3 POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO			
Usunięcie azbestu z budynków będących własnością Gminy Pięńno	Poprawa jakości ochrony środowiska	Masa usuniętego azbestu	40 511 Mg
Adaptacja do zmian klimatu	Poprawa jakości ochrony środowiska	Liczba podjętych działań	2
Edukacja ekologiczna	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Liczba podjętych działań	2

Tabela 18 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 5

CEL STRATEGICZNY 5			
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO			
Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
5.1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ			
Przebudowa dróg gminnych w Gminie Pięńżno	Poprawa stanu dróg gminnych	Długość przebudowanych dróg	7
Remont dróg wewnętrznych bez kategorii dróg gminnych	Poprawa stanu infrastruktury drogowej	Długość wyremontowanych dróg	2
Budowa wiat przystankowych w sołectwach	Poprawa dostępności komunikacyjnej	Liczba wybudowanych wiat przystankowych	2
5.2 POPRAWA STANU I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ			
Budowa punktu zlewnego w Łoźniku i Kierpajnach Wielkich	Zwiększenie dostępności usług w zakresie odprowadzania ścieków	Liczba wybudowanych punktów zlewnych	1
Budowa zbiornika wodnego w Plutach	Ochrona zasobów wodnych	Liczba wybudowanych zbiorników wodnych	1
Budowa wodociągów na obszarach wiejskich	Zwiększenie dostępności infrastruktury wodociągowej	Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	40
Budowa oczyszczalni przydomowych na terenie Gminy	Zwiększenie dostępności usług w zakresie odprowadzania ścieków	Liczba wybudowanych obiektów	20

CEL STRATEGICZNY 5

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO

Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Miernik osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Budowa, przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich	Zwiększenie dostępności i jakości infrastruktury kanalizacyjnej	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	5
		Długość przebudowanej sieci kanalizacyjnej	5
		Długość rozbudowanej sieci kanalizacyjnej	5
Naprawa lub wymiana sieci kanalizacyjnej w mieście	Zwiększenie jakości infrastruktury kanalizacyjnej	Długość sieci kanalizacyjnej poddanej naprawie lub wymianie	5
Budowa kanalizacji tłocznej Glebiska – Bornity – Wojnity - Kajnity	Zwiększenie dostępności infrastruktury kanalizacyjnej	Długość wybudowanej kanalizacji tłocznej	1
Inspekcja TV kanalizacji deszczowej	Poprawa stanu technicznego kanalizacji deszczowej	Liczba dokonanych inspekcji	10
Naprawa lub wymiana sieci kanalizacji deszczowej w mieście	Poprawa stanu technicznego kanalizacji deszczowej	Długość sieci poddanej naprawie lub wymianie	5

Źródło: opracowanie własne

6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obrazuje kierunki rozwoju przestrzennego Gminy, a także wskazuje obszary istotne z punktu widzenia rozwoju jednostki samorządowej oraz rodzaje powiązań pomiędzy poszczególnymi obszarami. Ponadto wskazuje poglądowe rozmieszczenie zaplanowanych kierunków działań.

System transportowy

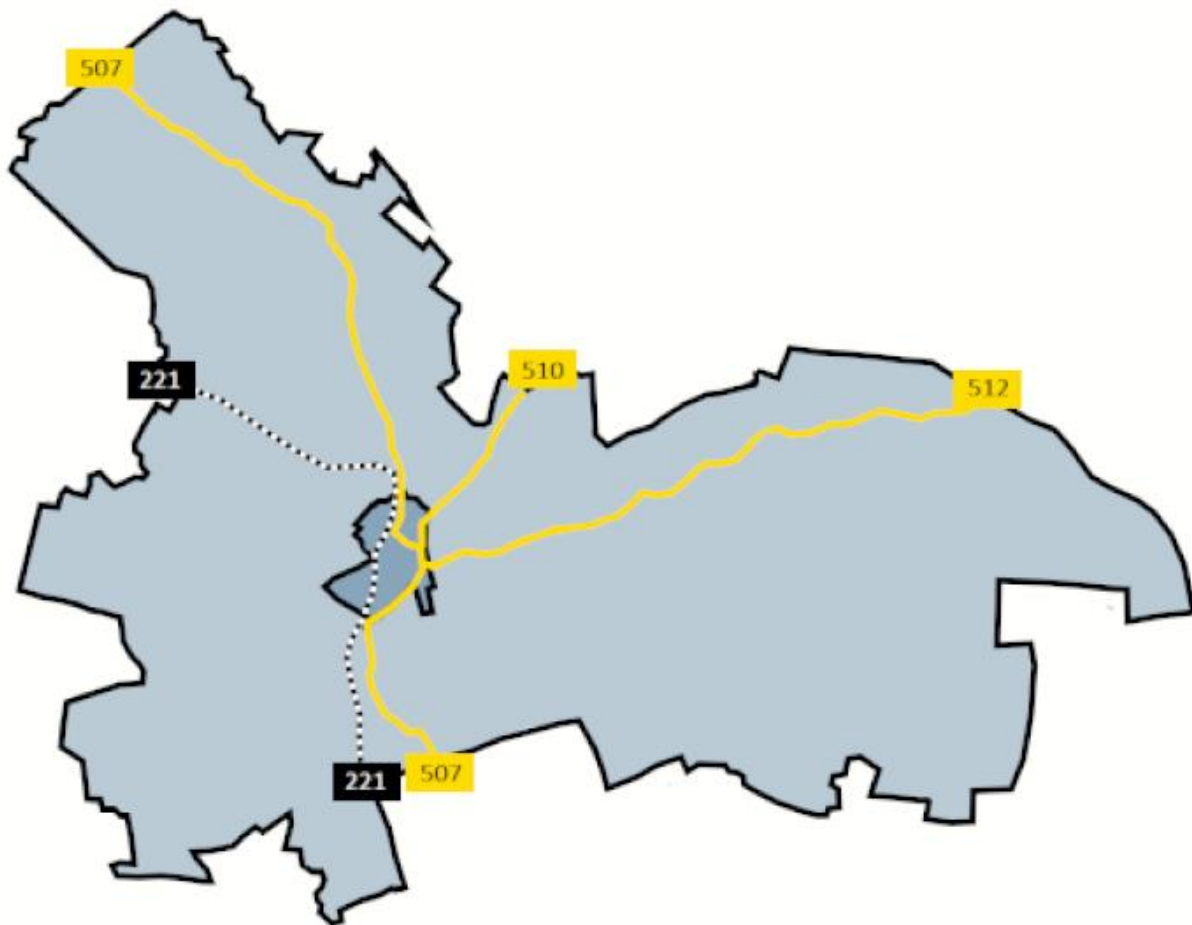
Układ komunikacyjny dróg na obszarze Gminy Pięczęno stanowią drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez obszar Gminy przebiegają drogi wojewódzkie nr 507, 510 i 512.

Przez teren Gminy Pięczęno przebiega również linia kolejowa nr 221 relacji Braniewo – Pięczęno – Olsztyn Gutkowo. Służy ona zarówno do przewozu osób, jak i towarów. Stacja kolejowa znajduje się w Pięczęnie.

Na mapie przedstawiono najbardziej kluczowe elementy systemu transportowego w Gminie Pięczęno.

Mapa 1 System transportowy Gminy Pięńszno

LEGENDA SYSTEM TRANSPORTOWY	
	granice gminy
	obszar wiejski
	obszar miejski
	droga wojewódzka
	nr drogi wojewódzkiej
	linia kolejowa
	nr linii kolejowej

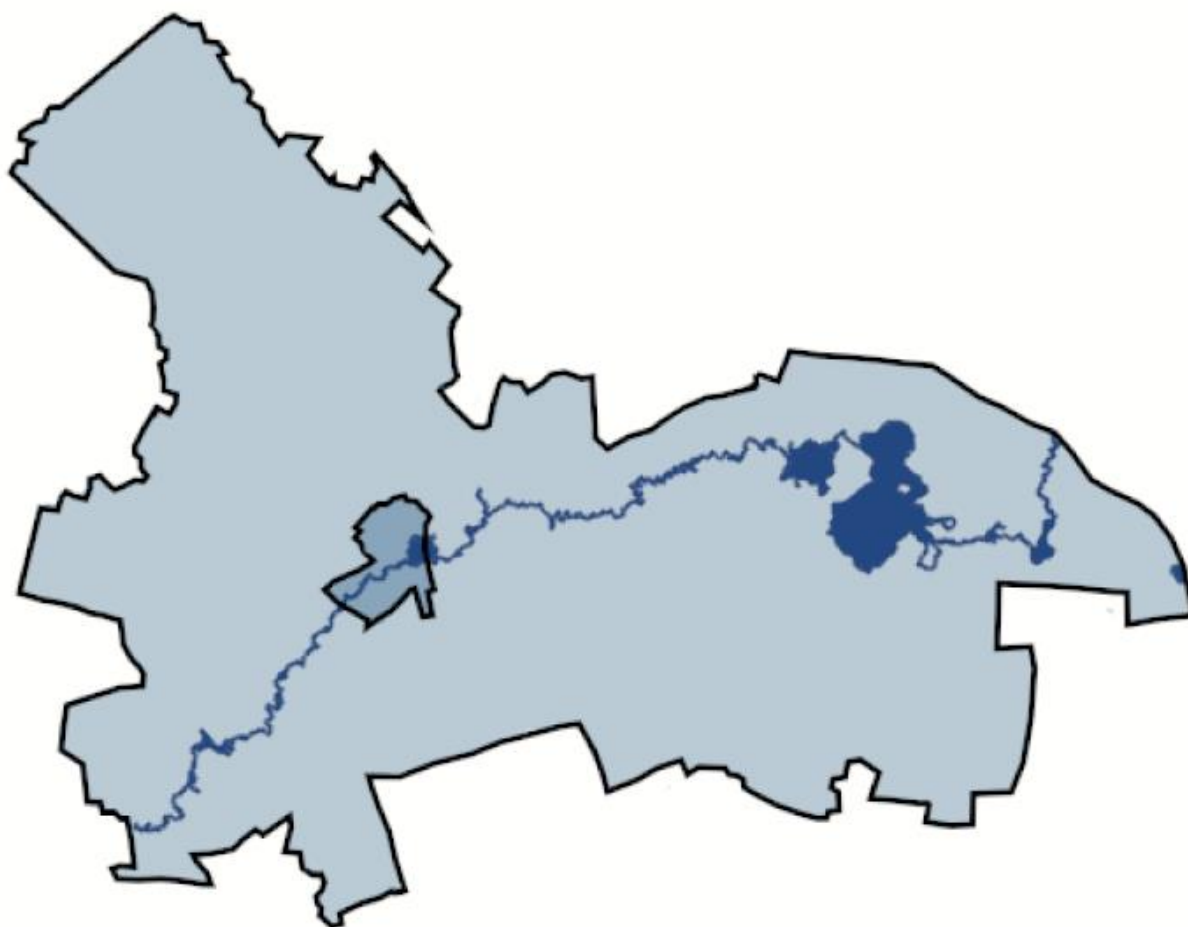
Źródło: opracowanie własne

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego na obszarze Gminy Pięńszno występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Obszary te zostały przedstawione w sposób poglądowy na mapie, natomiast szczegółowe informacje nt. granic obszarów zagrożonych powodzią znajdują się na stronie Hydroportal w części dotyczącej Mapa zagrożenia powodziowego: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP

Mapa 2 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Pięńszno

LEGENDA ZAGROŻENIE POWODZIOWE	
	granice gminy
	obszar wiejski
	obszar miejski
	obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne

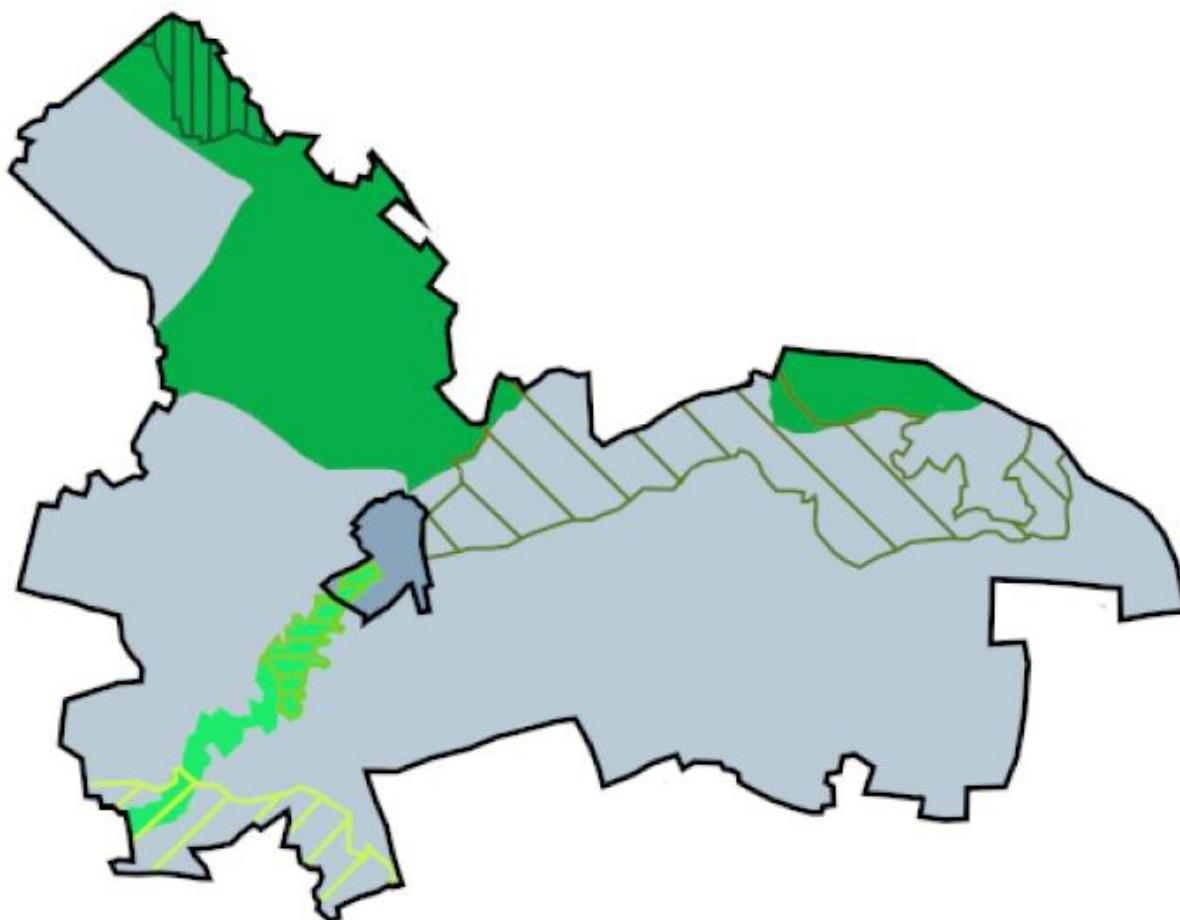
Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form ochrony na terenie Gminy Pięczęno zlokalizowane są:

- obszary chronionego krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki, Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy,
- obszary Natura 2000: Ostoja Warmińska (PLB280015), Rzeka Pasłęka (PLH280006),
- rezerwat przyrody: Dolina Rzeki Walszy.

Mapa prezentuje formy ochrony przyrody występujące w Gminie Pięczęno.

Mapa 3 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Pięńżno

LEGENDA FORMY OCHRONY PRZYRODY	
	granice gminy
	obszar wiejski
	obszar miejski
	Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej
	Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki
	Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy
	Obszar Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015
	Obszar Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006
	Rezerwat przyrody Dolina Rzeki Walszy

Źródło: opracowanie własne

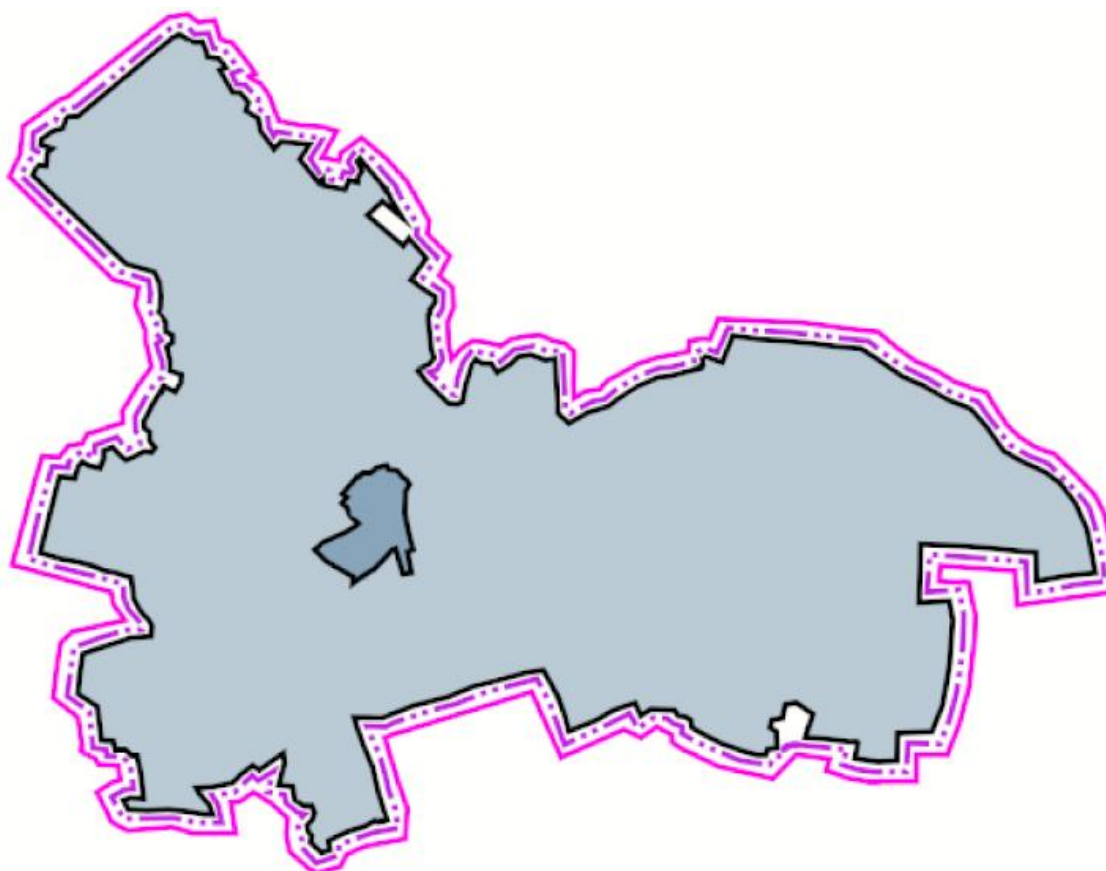

Obszary Strategicznej Interwencji

Na poziomie krajowym i regionalnym Gmina Pięczęno należy do obszarów trwale zagrożonych marginalizacją. Ponadto na podstawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego Gmina została włączona do Obszary Funkcjonalnego Przygranicznego.

Na mapie przedstawiono zakres wspomnianych obszarów, które swoim zasięgiem obejmują cały teren gminy, ale także inne jednostki administracyjne.

Mapa 4 Obszary Strategicznej Interwencji – Gmina Pięczęno

LEGENDA OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	
	granice gminy
	obszar wiejski
	obszar miejski
	obszary trwale zagrożone marginalizacją
	Obszar Funkcjonalny Przygraniczny

Źródło: opracowanie własne

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Pięczęno

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Pięczęno został opracowany w szczególności o dokumenty planistyczne, zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym.

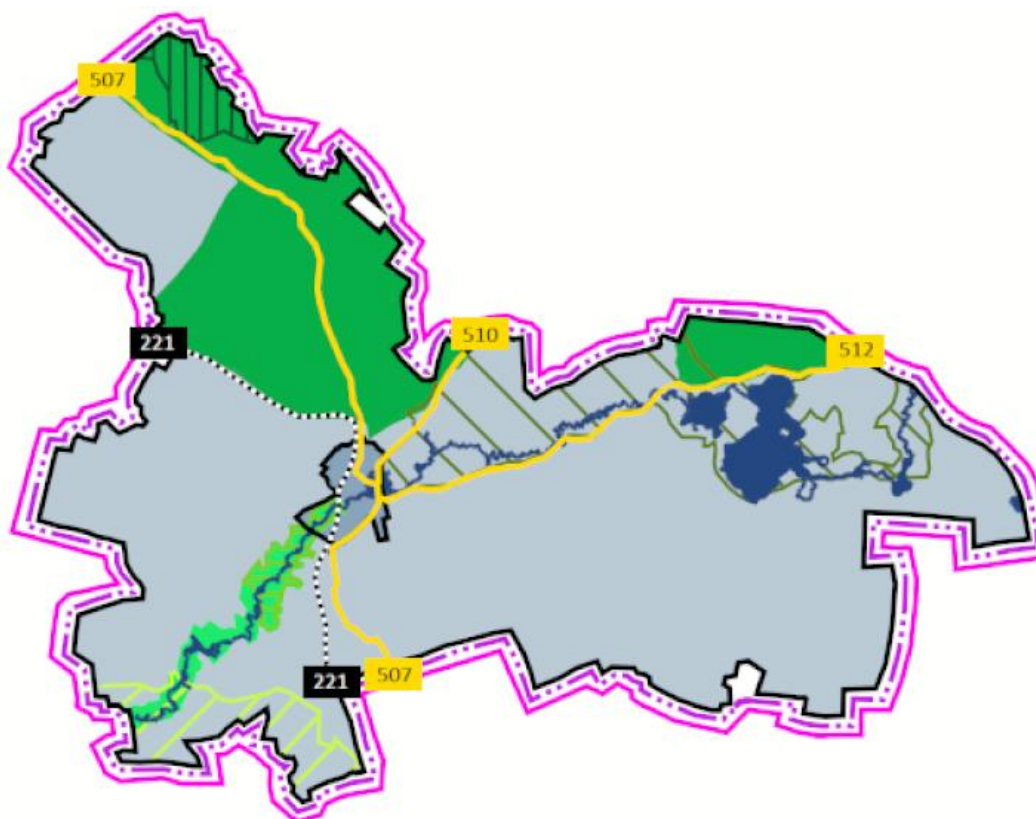
Na kształt modelu miały wpływ przede wszystkim występujące obszary cenne przyrodniczo, powiązania komunikacyjne oraz zdiagnozowane problemy, a także potencjały Gminy Pięczęno.

Ponadto na modelu przedstawiono większość planowanych kierunków działań, dla których możliwe było określenie lokalizacji na moment sporządzania Strategii. Pozostałe kierunki o charakterze infrastrukturalnym wymieniono w dalszej części rozdziału.

Mapa przedstawia model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Pięczęno. Co istotne w celu zachowania czytelności mapy kierunki działań realizowane w ramach Strategii Rozwoju Gminy Pięczęno zostały przedstawione w tabeli.

Mapa 5 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Pięczęno

LEGENDA MODEL STRUKURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	
	granice gminy
	obszar wiejski
	obszar miejski
	droga wojewódzka
	nr drogi wojewódzkiej
	linia kolejowa
	nr linii kolejowej
	obszary szczególnego zagrożenia powodzią
	Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej
	Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki
	Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąlszy
	Obszar Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015
	Obszar Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006
	Rezerwat przyrody Dolina Rzeki Wąlszy
	obszary trwale zagrożone marginalizacją
	Obszar Funkcjonalny Przygraniczny

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 Planowana lokalizacja wyznaczonych kierunków działań

Kierunek działania	Planowana lokalizacja
Modernizacja sportowego stadionu miejskiego	Pięńżno
Budowa boiska lekkoatletycznego przy szkole podstawowej	Pięńżno
Budowa amfiteatru miejskiego na terenie stadionu leśnego	Pięńżno
Biblioboxx – <i>Bookcrossing</i> – biblioteczki plenerowe na terenie Gminy Pięńżno	Sołectwa: Białczyn, Łóżnik, Piotrowiec, Sawity,
Budowa świetlic wiejskich oraz wiat wolnostojących na terenie Gminy Pięńżno	Sołectwa: Białczyn, Glebiska, Lechowo, Radziejewo, Wojnity
Modernizacja Miejskiego Domu Kultury oraz terenu wokół budynku	Pięńżno
Remont budynku świetlicy wiejskiej w Żugieniach	Żugienie
Remont wnętrza budynku Miejskiej Biblioteki z przebudową dachu, wymianą instalacji elektrycznej i modernizacją pomieszczeń	Pięńżno
Remont galerii na dworcu łącznie z przyłączem CO i WC	Pięńżno
Remont ratusza staromiejskiego w Pięńżnie	Pięńżno
Remont zamku Kapituły Warmińskiej	Pięńżno
Zagospodarowanie terenu wokół środowiskowego Domu Samopomocy „Bajka”	Pięńżno
Remont targowiska miejskiego	Pięńżno
Budowa nowej remizy OSP w Pięńżnie	Pięńżno
Modernizacja jednostek OSP	Sołectwa: Kierpajny Wielkie, Lechowo, Pluty
Budowa nowego placu zabaw w Pięńżnie	Pięńżno
Budowa dziennego domu seniora	Pięńżno
Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy	Obszar całej Gminy Pięńżno
Utwardzenie w nawierzchnie asfaltowe gruntowych ścieżek rowerowych na trasie Green Velo	Obszar całej Gminy Pięńżno
Stworzenie miejsca opieki dla dzieci do lat 3	Pięńżno

Kierunek działania	Planowana lokalizacja
Budowa bloku mieszkaniowego dla 20 rodzin w ramach Programu wspierania społecznego budownictwa czynszowego	Pięczęno
Rozwój sieci placówek wsparcia dziennego	Pięczęno
Tworzenie miejsc całodobowych dla osób niesamodzielnych	Pięczęno
Tworzenie placówek przygotowujących osoby z niepełnosprawnością do aktywności zawodowej	Pięczęno
Utworzenie centrum informacji dla osób z niepełnosprawnością	Pięczęno
Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami	Pięczęno
Zaaranżowanie lokalu z przeznaczeniem na ogrzewalnię w okresie zimowym wraz z miejscem do umycia się dla osób bezdomnych oraz nieposiadających odpowiednich warunków bytowych	Pięczęno
Rozwój transportu publicznego	Obszar całej Gminy Pięczęno
Rozwój sieci światłowodowej	Obszar całej Gminy Pięczęno
Remont wieży kościoła ewangelickiego -	Pięczęno
Remont kapliczek przydrożnych na terenie Gminy	Obszar całej Gminy Pięczęno
Remont schodów – wejścia do rezerwatu przyrody Doliny rzeki Walszy	Pięczęno
Budowa przystani kajakowej przy rzecz Walszy	Pięczęno
Szlak Świętej Warmii – wytyczenie, oznakowanie i promocja szlaku	Obszar całej Gminy Pięczęno
Utworzenie parku linowego w Dolinie Rzeki Walszy	Pięczęno
Budowa plaży i infrastruktury towarzyszącej nad jeziorem w Glebiskach	Sołectwo: Glebiska
Budowa publicznej toalety miejskiej w przestrzeni publicznej	Pięczęno
Rozwój terenów inwestycyjnych	Pięczęno

Kierunek działania	Planowana lokalizacja
Modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście Pięczęno z wykorzystaniem źródeł odnawialnych	Pięczęno
Rozbudowa PEC poprzez budowę i korzystanie z odnawialnych źródeł energii	Pięczęno
Wyposażenie w OZE budynków użyteczności publicznej	Pięczęno
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Pięczęno
Usunięcie azbestu z budynków będących własnością Gminy Pięczęno	Obszar całej Gminy Pięczęno
Adaptacja do zmian klimatu	Obszar całej Gminy Pięczęno
Przebudowa dróg gminnych w Gminie Pięczęno	Obszar całej Gminy Pięczęno
Remont dróg wewnętrznych bez kategorii dróg gminnych	Obszar całej Gminy Pięczęno
Budowa wiat przystankowych w sołectwach	Obszar wiejski Gminy Pięczęno
Budowa punktu zlewnego w Łoźniku i Kierpajnach Wielkich	Sołectwa: Łoźnik, Kierpajny Wielkie
Budowa zbiornika wodnego w Plutach	Sołectwo: Pluty
Budowa wodociągów na obszarach wiejskich	Obszar wiejski Gminy Pięczęno
Budowa oczyszczalni przydomowych na terenie Gminy	Obszar całej Gminy Pięczęno
Budowa, przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich	Obszar wiejski Gminy Pięczęno
Naprawa lub wymiana sieci kanalizacyjnej w mieście	Pięczęno
Budowa kanalizacji tłocznej Glebiska – Bornity – Wojnity – Kajnity	Sołectwa: Bornity, Glebiska, Kajnity, Wojnity
Naprawa lub wymiana sieci kanalizacji deszczowej w mieście	Pięczęno

Źródło: opracowanie własne

7. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej dla Gminy Pieniężno zostały określone na podstawie dokumentów gminnych dotyczących ładu przestrzennego – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a także na podstawie dokumentów na poziomie regionalnym.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym, który wyznacza lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym wytyczne dotyczące użytkowania terenów, obszarów zabudowań oraz proponowane rozwiązania w obszarze rozwoju infrastruktury. Studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednakże jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na moment sporządzania Strategii w Gminie Pieniężno obowiązuje Studium wprowadzone uchwałą nr IV/19/02 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pieniężno, które następnie zmieniono uchwałą nr L/238/10 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 15 lipca 2010 r.

Zgodnie z treścią Studium, na terenie Gminy Pieniężno zostały określone następujące ustalenia i rekomendacje:

- **dla obszarów i obiektów chronionych ze względu na wartości przyrodnicze:**
 - na terenach Obszarów Ochronionego Krajobrazu obowiązują ustalenia i zakazy wynikające z potrzeb ochrony tych obszarów, m.in. zakaz lokalizacji obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych (z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej);
 - warunkowo dopuszcza się eksploatację surowców naturalnych na obszarach chronionego krajobrazu,

- za zasadnicze wyznaczniki standardów w gospodarce przestrzennej na obszarach chronionych przyjmuje się:
 - priorytetową realizację inwestycji infrastruktury ochrony środowiska (systemy oczyszczania ścieków i składowania odpadów stałych),
 - realizację przedsięwzięć z uwzględnieniem ochrony krajobrazu jako całości i jego poszczególnych elementów, w tym w szczególności zadrzewień, wewnątrz krajobrazowych, osi widokowych i harmonijnej zabudowy,
 - zachowanie warunków równowagi środowiska przyrodniczego,
 - przywracanie środowiska do właściwego stanu na terenach zdewastowanych i zdegradowanych,
 - wprowadzenie zadrzewień na terenach najsłabszych gleb, terenach przywodnych oraz w strefach zabudowy;
- ochronę ekspozycji cennych okazów drzew pomnikowych w promieniu do około 20 m, a także ochronę ich systemów korzeniowych w przypadku prowadzenia liniowych inwestycji infrastruktury podziemnej;
- w zakresie ochrony obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- **dla ochrony zasobów wodnych** za priorytetowe w kierunkach zagospodarowania przestrzennego uznaje się ochronę zasobów wodnych (ich jakości i ilości) na obszarze Gminy Pięczęno, a także ustala się za zasadne realizację stref ekotonowych wokół wód powierzchniowych;
- w związku z występowaniem na terenie Gminy **obszarów szczególnego zagrożenia powodzią** przyjmuje się kierunkowe działania w tym zakresie, w tym m.in. zachowanie i tworzenie systemów retencji wód;
- na wyżej wymienionych obszarach obowiązują przepisy odrębne wynikające z ustawy Prawo wodne oraz zakaz realizacji nowych obiektów budowlanych na ich terenie;
- **dla ochrony surowców naturalnych** przyjmuje się zasadę racjonalnego gospodarowania zasobami surowców, a także minimalizacji negatywnych skutków dla środowiska wynikających z eksploatacji surowców;
- w celu **ochrony bioróżnorodności i krajobrazu** ustala się:

- zachowanie cennych ekosystemów na terenie Gminy (m.in. poprzez obejmowanie ich ochroną prawną),
 - ograniczenie możliwości wycinania drzew i krzewów oraz likwidacji terenów zieleni,
 - wprowadzenie zadrzewień i urządzeń terenów zieleni, wprowadzanie zalesień;
 - chronienie lokalnych rzadkich odmian gatunków uprawnych;
- w zakresie **przeciwdziałania zagrożeniom środowiska** wyznaczono przede wszystkim następujące zasady:
 - ochronę wód przed dopływem zanieczyszczeń z terenów rolnych, m.in. poprzez realizację ochronnych stref roślinnych wzdłuż wód powierzchniowych,
 - przywracanie środowiska do właściwego stanu,
 - odpowiednią realizację gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami;
 - w celu **ochrony obiektów i zasobów zabytkowych**, zgodnie z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, na obszarze Gminy Pięńżno wyznacza się: strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej, strefę ochrony konserwatorskiej, strefę ochrony krajobrazu, strefę ścisłej ochrony archeologicznej;
 - w zakresie **rozwoju systemów transportowych**:
 - budowę i modernizację dróg gminnych,
 - dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu pieszego realizację wzdłuż wszystkich dróg w obrębie zwartej zabudowy wsi chodników i oświetlenia ulicznego,
 - tworzenie bezpiecznych szlaków turystycznych;
 - w zakresie **rozwoju infrastruktury technicznej**:
 - rozbudowę sieci wodociągowej,
 - rozbudowę kanalizacji sanitarnej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem planistycznym gminy. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa przeznaczenie terenów, w tym dla inwestycji publicznych, a także wyznacza sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Stanowi akt prawa miejscowego, co oznacza, że obowiązuje na terenie gminy, która go sporządziła.

Na terenie Gminy Pięczęno obowiązują cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wspomniane akty prawa miejscowego zostały wprowadzone na mocy:

- Uchwały nr XXVII/168/05 Rady Miejskiej Pięczęna z dnia 19 maja 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Starego Miasta wraz z terenem Przedmieścia Staromiejskiego,
- Uchwały nr XXIX/178/05 Rady Miejskiej Pięczęna z dnia 22 września 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pięczęno obejmującego obszar wsi Glebiska wraz z terenem pomiędzy wsią a brzegiem jeziora,
- Uchwały nr L/239/10 Rady Miejskiej Pięczęna z dnia 15 lipca 2010 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego części obrębu Borowiec, części obrębu Cieszęta Gmina Pięczęno oraz części obrębu 3 Miasta Pięczęna,
- Uchwały nr XVII/113/20 Rady Miejskiej Pięczęna z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki o nr. ew. 5/48 obręb Piotrowiec, gm. Pięczęno – przeznaczenie podstawowe – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego został przyjęty uchwałą nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego wskazuje cele polityki przestrzennej województwa oraz kierunki i zasady ich realizacji, które mają znaczenie dla rozwoju przestrzennego Gminy Pięczęno. Kluczową rolę odgrywają przede wszystkim ponadlokalne elementy zagospodarowania występujące na obszarze Gminy, a mianowicie:

- drogi wojewódzkie: nr 507, nr 510 i nr 512,
- obszary chronionego krajobrazu: Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszar chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki, Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy,
- obszary Natura 2000: „Ostoja Warmińska” (PLB280015), „Rzeka Pasłęka” (PLH280006),
- rezerwat przyrody: „Dolina Rzeki Walszy”.

W zakresie infrastruktury drogowej za kluczowe uznaje się kształtowanie spójnego systemu drogowych powiązań zewnętrznych w wewnętrznych, rozwój krajowej infrastruktury drogowej oraz rozwój regionalnej infrastruktury drogowej

W odniesieniu do środowiska przyrodniczego i kulturowego przyjmuje się następujące główne kierunki dla realizacji polityki przestrzennej:

- ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- uwzględnienie w polityce przestrzennej wymogów ochrony środowiska, w tym kształtowania spójności terytorialnej i funkcjonalnej przestrzeni przyrodniczej,
- ochrona środowiska kształtującego warunki życia człowieka,
- zapobieganie powodzi oraz ograniczanie jej negatywnych skutków dla życia i zdrowia ludzi, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej i środowiska,
- ochrona dziedzictwa kulturowego i kształtowanie tożsamości regionalnej.

Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy Prawo wodne w strategii rozwoju gminy należy uwzględnić zapisy wynikające z następujących dokumentów:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841);
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Strategia Rozwoju Gminy Pieniężno jest zgodna z powyższymi dokumentami, w zaplanowanych kierunkach działań zostały uwzględnione zadania wynikające z powyższych planów. Dotyczą one przede wszystkim adaptacji do zmian klimatu, ale także ochrony zasobów wodnych.

8. Obszary Strategicznej Interwencji

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, które decydują o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do których kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

Obszary Strategicznej Interwencji na poziomie krajowym wyznaczone są w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR). Jest ona podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej w perspektywie do 2030 r. Głównym celem KSRR jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego jako Obszary Strategicznej Interwencji wskazuje: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, wschodnią Polskę oraz Śląsk.

W ramach Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 Gmina Pieniężno została zidentyfikowana jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją.

Obszarami zagrożonymi trwałą marginalizacją jest grupa mniejszych miast oraz obszarów wiejskich, które są wewnątrznie mocno zróżnicowane pod względem sytuacji społeczno-gospodarczej i dotyczących ich problemów.

Na terenach, gdzie występuje zagrożenie trwałą marginalizacją polityka regionalna zostanie ukierunkowana na promocję i wsparcie inwestycji prywatnych wykorzystujących lokalne zasoby, na integrację świadczenia usług w ramach obszaru powiązanego funkcjonalnie. Wspierana będzie również aktywizacja podmiotów publicznych, prywatnych, ekonomii społecznej i mieszkańców na rzecz rozwoju i współpracy z wykorzystaniem partnerstw publiczno-publicznych i międzysektorowych. Ponadto prowadzone będą działania w zakresie rewitalizacji i odnowy wsi na obszarach zdegradowanych. Polityka regionalna zostanie

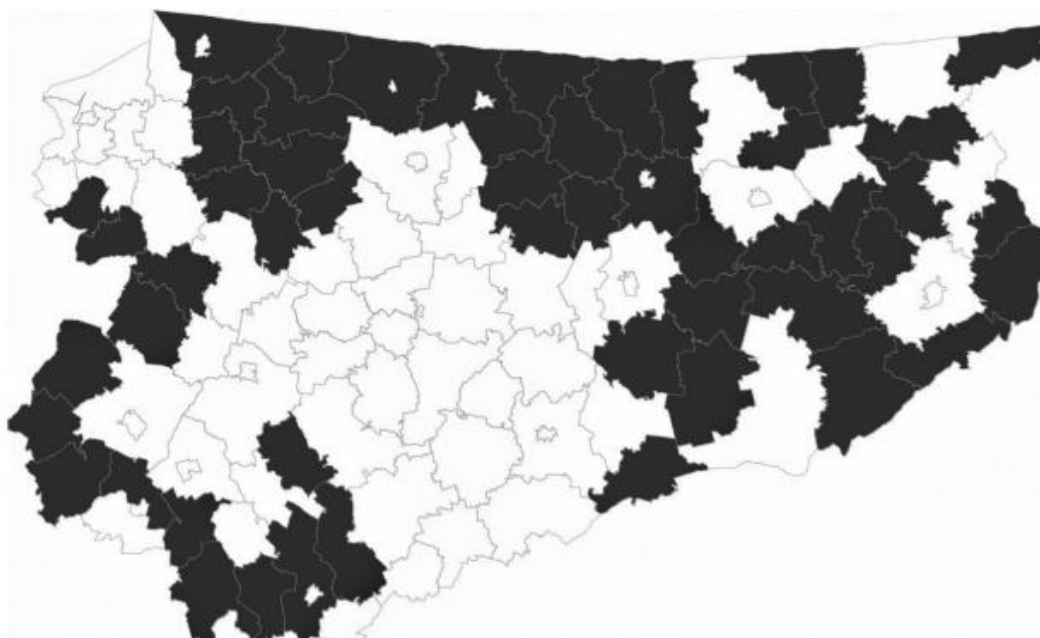

ukierunkowana także na pobudzenie procesów rozwojowych, w tym m.in. poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej oraz terenów inwestycyjnych.

Strategia „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego” wyróżnia następujące obszary strategicznej interwencji: OSI Tygrys warmińsko-mazurski, OSI MOF Olsztyna, OSI MOF Elbląga, OSI MOF Ełku, OSI OF Wielkie Jeziora Mazurskie, OSI Niebieski Zachód, OSI Miasta CITTASLOW, OSI EGO, OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz OSI Obszary marginalizacji.

Gmina Pięczęno na poziomie regionalnym należy do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją.

Mapa 6 OSI Obszary marginalizacji

Źródło: Strategia „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”

OSI Obszary marginalizacji swym zasięgiem obejmuje:

- gminy miejsko-wiejskie: Biała Piska, Bisztynek, Kisielice, Korsze, Lidzbark, Mikołajki, Miłakowo, Orneta, Orzysz, Pięczęno, Reszel, Ruciane-Nida, Ryn, Sępoleń, Susz, Zalewo;
- gminy wiejskie: Banie Mazurskie, Barciany, Bartoszyce, Biskupiec, Braniewo, Budry, Dubeninki, Działdowo, Godkowo, Górowo Iławskie, Grodziczno, Grunwald,

Kalinowo, Kętrzyn, Kolno, Kowale Oleckie, Kozłowo, Lelkowo, Lubomino, Małdyty, Markusy, Miłki, Nowe Miasto Lubawskie, Piecki, Płoskinia, Płońska, Pozezdrze, Prostki, Rozogi, Rychliki, Srokowo, Stare Juchy, Świętajno, Wieliczki, Wilczęta, Wydminy.

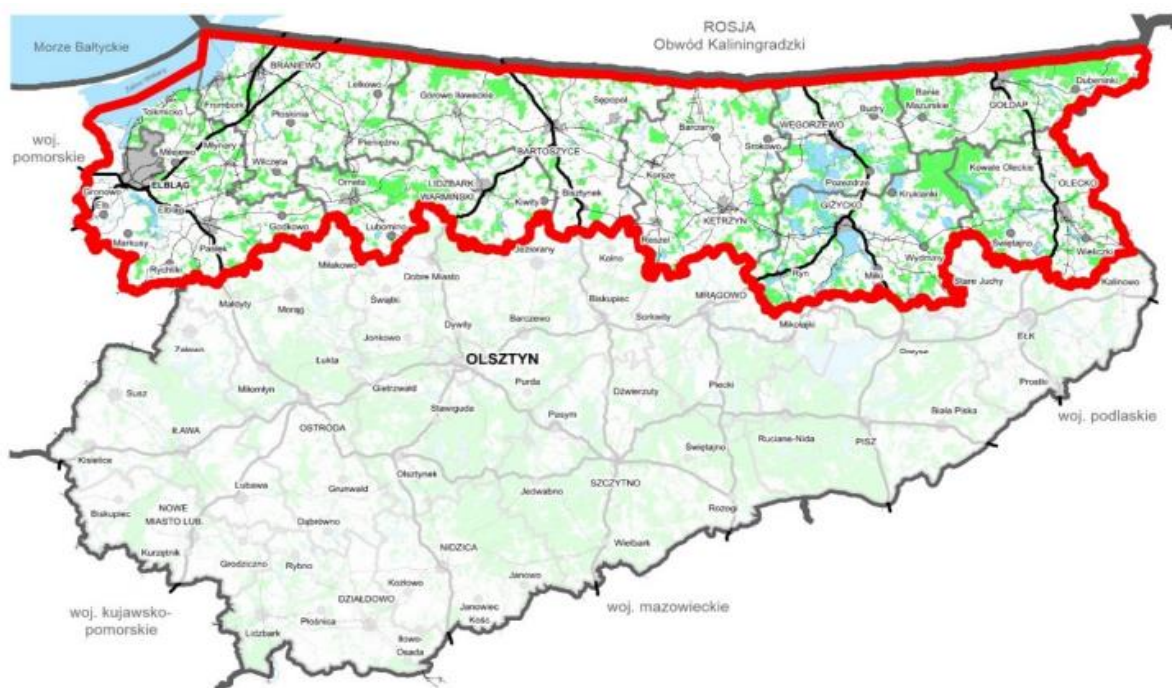
Dla OSI Obszary marginalizacji przewidziane są następujące oczekiwane zmiany przestrzenne:

- sieć centrów rozwoju lokalnego,
- przygotowane tereny zgodne z polityką przestrzenną uwzględniającą suburbanizację,
- powiązania funkcjonalne na linii najbliższe miasto – wieś,
- powiązania funkcjonalne na linii ośrodek powiatowy – wieś, atrakcyjne przestrzenie wypoczynku.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego został przyjęty uchwałą nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Zgodnie z Planem Gmina Pieniężno należy do Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego.

Mapa 7 Przygraniczny OF

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego

Przygraniczny Obszar Funkcjonalny swym zasięgiem obejmuje:

- gminy miejskie: Bartoszyce, Braniewo, Elbląg, Giżycko, Górowo Iławeckie, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński,
- gminy miejsko-wiejskie: Bisztynek, Frombork, Gołdap, Korsze, Młynary, Olecko, Orneta, Pasłęk, Pieniężno, Reszel, Ryn, Sępoleń, Tolkmicko, Węgorzewo,
- gminy wiejskie: Banie Mazurskie, Barciany, Bartoszyce, Braniewo, Budry, Dubeninki, Elbląg, Giżycko, Godkowo, Górowo Iławeckie, Gronowo Elbląskie, Kętrzyn, Kiwity, Kowale Oleckie, Kruklanki, Lelkowo, Lidzbark Warmiński, Lubomino, Markusy, Milejewo, Miłki, Płoskinia, Pozezdrze, Rychliki, Srokowo, Świętajno, Wieliczki, Wilczęta, Wydminy.

Dla Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego określono m.in. następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego:

- poprawa konkurencyjności i wzmocnienie oddziaływania głównych miast obszaru przygranicznego: ośrodka regionalnego Elbląga oraz Giżycka na pozostałą część Przygranicznego OF,
- poprawa powiązań funkcjonalnych ośrodków miejskich z obszarami otaczającymi,
- wspieranie procesów rozwojowych na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją, depopulacją, wykluczeniem społecznym oraz wysokim bezrobociem,
- rozwój i kreowanie produktów turystycznych w oparciu o istniejące walory i zasoby,
- wspieranie działań zwiększających produktywność działalności rolniczej na obszarach z dominującą funkcją rolniczą, stworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju wsi, wspieranie rolnictwa ekologicznego w ramach inteligentnych specjalizacji województwa,
- rozwój infrastruktury technicznej.

9. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów

Obligatoryjnym elementem strategii rozwoju jest system realizacji strategii. W procesie jego określenia konieczne jest także wskazanie wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych.

W procesie wdrażania dokumentu strategii istotne jest przede wszystkim:

- wskazanie podmiotów zaangażowanych w realizację strategii,
- przedstawienie podziału zadań,
- określenie zasad współpracy,
- wskazanie proponowanych mechanizmów i narzędzie wdrażania strategii,
- zdefiniowanie wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych,
- określenie sposobu monitorowania i ewaluacji realizacji strategii oraz jej aktualizacji.

Gmina Pięczęno będzie wdrażać Strategię za pośrednictwem Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych podległych Urzędowi. Wyznaczone podmioty będą przede wszystkim odpowiedzialne za monitoring realizacji poszczególnych kierunków działań, a następnie za sporządzanie na podstawie wyników monitoringu raportów z ewaluacji. Kluczowe jest w tym przypadku systematyczne kontrolowanie procesu realizacji Strategii.

W odniesieniu do podmiotów, które będą odpowiedzialne za realizację Strategii konieczne jest oparcie działań na zasadzie „trójkąta współpracy”, który zakłada uczestnictwo trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz biznesowego. Do sektora publicznego możemy zaliczyć między innymi władze samorządowe gminy, urząd wraz z podległymi jednostkami, a także jednostki samorządowe innych szczebli czy administrację rządową. Z kolei sektor społeczny obejmuje przede wszystkim mieszkańców gminy, organizacje pozarządowe, a także reprezentantów młodzieży czy seniorów. Natomiast sektor biznesowy reprezentowany jest w szczególności przez lokalnych przedsiębiorców czy zrzeszenia gospodarcze. Należy jednak zaznaczyć, że odpowiedzialność za proces realizacji Strategii spoczywa głównie na burmistrzu (jako organie wykonawczym), radzie miejskiej (jako organie uchwałodawczym), a także na urzędzie miasta i gminy i jednostkach organizacyjnych urzędu.

Mechanizmy oraz narzędzia, które będą służyć realizacji Strategii mogą przede wszystkim przyjmować charakter:

- wdrożeniowy – np. gminne strategie, plany, programy,
- finansowy – np. uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe,
- prawny – np. stosowne uchwały rady, akty prawa miejscowego, decyzje administracyjne,
- obejmujący planowanie przestrzenne – np. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- społeczny – np. konsultacje społeczne, działania edukacyjne,
- kadrowy – np. wymiana doświadczeń, dobre praktyki,
- kontrolny – np. aktualizacja ewidencji i rejestrów.

Dobór wspomnianych mechanizmów i narzędzi powinien zostać oparty na ocenie ich skuteczności, efektywności w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb jednostki samorządowej, a także na doświadczeniu gminy.

Obowiązkowym elementem systemu realizacji strategii są wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, tj. obowiązkowych lub fakultatywnych programów, planów, które funkcjonują w Gminie Pięńżno. Co istotne dokumenty te powinny być zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Pięńżno, a co za tym idzie w razie potrzeby zaktualizowane dla zachowania spójności wewnętrznej.

Tabela przedstawia dokumenty wykonawcze obowiązujące w Gminie Pięńżno na moment sporządzania Strategii wraz z odniesieniem do ich aktualności, a także wytyczne co do ich sporządzania

Tabela 20 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych obowiązujących w Gminie Pięczęno

NAZWA DOKUMENTU	SZCZEGÓŁY	WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA
PLANOWANIE PRZESTRZENNE		
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pięczęno	Ostatnia zmiana wprowadzona na mocy uchwały nr L/238/10 Rady Miejskiej z dnia 15 lipca 2010 r.	Aktualizacja Studium w zależności od potrzeb oraz w wyniku zmian w prowadzonej polityce przestrzennej
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Pięczęno	W Gminie Pięczęno obowiązują cztery plany miejscowe.	Aktualizacja obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego dokonywana jest w wyniku aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w przypadku pojawienia się nowych terenów, które mogą być wykorzystane w zakresie gospodarczym, osiedleńczym czy rekreacyjnym
ENERGETYKA		
Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	W Gminie Pięczęno nie obowiązuje taki dokument.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Sporządzany na okres 15 lat, aktualizowany co najmniej raz na 3 lata. Rekomendowane sporządzenie dokumentu.

NAZWA DOKUMENTU	SZCZEGÓŁY	WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA
GOSPODARKA KOMUNALNA		
<p>Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Pięńżno w latach 2022-2026</p>	<p>Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XXXIII/210/21 Rady Miejskiej w Pięńżnie z dnia 23 grudnia 2021 r.</p>	<p>Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu Cywilnego. Sporządzany jest na okres co najmniej pięciu kolejnych lat.</p>
<p>Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych</p>	<p>W Gminie Pięńżno nie obowiązuje taki dokument.</p>	<p>Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych opracowuje przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Plan powinien być zgodny z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ustaleniami zezwolenia wydanego przedsiębiorstwu na prowadzenia działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.</p>

NAZWA DOKUMENTU	SZCZEGÓŁY	WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA
OCHRONA I OPIEKA NAD ZABYTKAMI ORAZ ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM		
Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy	W Gminie Pięczęno nie obowiązuje taki dokument.	Jest to dokument obowiązkowy, co wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Opracowywany jest na okres 4 lat. Przyjmuje go rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Rekomendowane sporządzenie dokumentu.
OCHRONA ŚRODOWISKA I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU		
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pięczęno na lata 2018-2021	Dokument nieaktualny.	Wymagana aktualizacja w trakcie trwania Strategii. Jest to dokument obowiązkowy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Pozwala on realizować politykę ochrony środowiska na poziomie gminy
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pięczęno	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XI/78/19 Rady Miejskiej w Pięczęnie z dnia 29 października 2019 r.	Wymagana aktualizacja w trakcie trwania Strategii. Jest to dokument, który wyznacza kierunki rozwoju gospodarki niskoemisyjnej gminy.
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Pięczęno na lata 2018-2032	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr IX/59/19 Rady Miejskiej w Pięczęnie z dnia 25 czerwca 2019 r.	Sporządzany obowiązkowo w związku z Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032.

NAZWA DOKUMENTU	SZCZEGÓŁY	WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA
POLITYKA SPOŁECZNA		
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XXIX/147/17 Rady Miejskiej w Pięńnie z dnia 30 marca 2017 r.	Wymagana aktualizacja w trakcie trwania Strategii. Jest to dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pięńno na lata 2021-2025	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XXIV/146/20 Rady Miejskiej w Pięńnie z dnia 17 grudnia 2020 r.	Wymagana aktualizacja w trakcie trwania Strategii. Jest to dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Program Wspierania Rodziny dla Gminy Pięńno na lata 2023-2025	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XLV/283/23 Rady Miejskiej w Pięńnie z dnia 30 stycznia 2023 r.	Wymagana aktualizacja w trakcie trwania Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program musi obejmować trzy lata.
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii na 2023 rok	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XLIV/277/23 Rady Miejskiej w Pięńnie z dnia 12 stycznia 2023 r.	Wymagana aktualizacja w trakcie trwania Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Sporządzany jest na okres nie dłuższy niż cztery lata.

NAZWA DOKUMENTU	SZCZEGÓŁY	WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA
Gminny Program Rewitalizacji	Dokument nieaktualny.	Jest to skuteczne narzędzie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych gminy oraz niezbędny dokument do pozyskiwania dotacji. Dokument w trakcie opracowywania.
ROZWÓJ LOKALNY		
Roczny Program Współpracy Gminy Pięńszno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2023	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XLI/258/22 Rady Miejskiej w Pięńsznie z dnia 27 października 2022 r.	Program przyjmowany corocznie. Określa obszary współpracy finansowej i niefinansowej z organizacjami pozarządowymi.
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE		
Gminny plan zarządzania kryzysowego	Dokument obowiązujący, podjęty zarządzeniem nr 47/2019 z dnia 20 września 2019 r.	Dokument sporządzany na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.
FINANSE PUBLICZNE		
Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Pięńszno na lata 2023-2028	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr XLVI/284/23 Rady Miejskiej w Pięńsznie z dnia 30 marca 2023 r.	Dokument aktualny, aktualizacja zgodnie z potrzebami.

NAZWA DOKUMENTU	SZCZEGÓŁY	WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA
Budżet Gminy Pięńszno na 2023 rok	Przyjęty na mocy uchwały nr XLIV/276/23 Rady Miejskiej w Pięńsznie z dnia 12 stycznia 2023 r.	Uchwała przyjmowana corocznie, Powinna odzwierciedlać cele i kierunki działań określone w strategii, zintegrowane z wieloletnią prognozą finansową.

Źródło: opracowanie własne

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji dotyczących wdrażania Strategii. Prowadzony jest w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji Strategii. Pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych działań.

Monitoring będzie przeprowadzony przez wyznaczonych pracowników poszczególnych Wydziałów Urzędu Miasta i Gminy Pięńżno oraz jednostek organizacyjnych mu podległych.

Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

W procesie realizacji Strategii istotna jest również odpowiednio przeprowadzona ewaluacja, dzięki której możliwe będzie określenie jakości i efektów wdrażania strategii. Dokonywana jest przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- trafności, która pozwala na ocenę adekwatności planowanych celów Strategii względem zidentyfikowanych problemów i wyzwań rozwoju gminy,
- skuteczności, która określa, czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia wskutek zaplanowanych działań,
- efektywności, która pozwala ocenić, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych
- spójności – zewnętrznej (w zakresie zgodności Strategii z zapisami dokumentów wyższego rzędu) i wewnętrznej (logiczny związek pomiędzy diagnozą, wizją, celami i działaniami Strategii).

Ze względu na moment prowadzenia, wyróżnić można ewaluację ex-ante, mid-term, on-going oraz ex-post. Ewaluacja ex-ante jest podejmowana przed przyjęciem ostatecznej wersji strategii. Ewaluacja mid-term jest realizowana mniej więcej w połowie realizacji strategii, czyli zaleca się przeprowadzenie jej w 2026 roku. Ewaluacja on-going jest przeprowadzana w trakcie wdrażania strategii, zaleca się przeprowadzanie jej co dwa lata. Ewaluacja ex-post jest prowadzona po zakończeniu realizacji strategii i pełni funkcję podsumowującą.

Raporty z ewaluacji przeprowadzane będą na podstawie monitoringu. Za ich sporządzenie odpowiedzialni będą pracownicy poszczególnych Wydziałów Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych mu podległych, w razie potrzeby wykonanie raportów zostanie zlecone podmiotowi zewnętrznemu.

Co istotne, Strategia, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, podlega aktualizacji, jeśli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to niezbędne w celu zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. W przypadku aktualizacji Strategii stosuje się przepisy art. 10f wspomnianej ustawy, które mówią przede wszystkim o podejmowanych uchwałach oraz opinii zarządu województwa

10. Ramy finansowe i źródła finansowania

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Pięńżno do roku 2030 wymaga poniesienia w kolejnych latach określonych nakładów finansowych na szereg zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych. W związku z tym niezbędne jest wyznaczenie ram finansowych zaplanowanych kierunków działań, a także wskazanie potencjalnych źródeł finansowania.

Kolejne tabele przedstawiają szacunkowe koszty realizacji poszczególnych kierunków działań zaplanowanych dla rozwoju Gminy Pięńżno. Należy podkreślić, że podane kwoty mają jedynie charakter prognostyczny i mają na celu jedynie ocenę możliwości realizacji Strategii.

Tabela 21 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 1

CEL STRATEGICZNY 1	
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
1.1 POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA	
Doposażenie placówek oświatowych	1 mln
Organizacja zajęć pozalekcyjnych	400 tys.
Zapewnienie dostępu do edukacji osób dorosłych, w tym osób starszych	500 tys.
Podnoszenie kompetencji nauczycieli	100 tys.
1.2 WZBOGACENIE OFERTY SPORTOWEJ I KULTURALNEJ ORAZ INNYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU	
Modernizacja sportowego stadionu miejskiego	4 mln
Budowa boiska lekkoatletycznego przy szkole podstawowej	2 mln 400 tys.
Budowa amfiteatru miejskiego na terenie stadionu leśnego	2 mln 900 tys.
Doposażenie Miejskiego Domu Kultury	700 tys.

CEL STRATEGICZNY 1	
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
Poszerzenie kadry Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki	120 tys. rocznie
Organizacja miejsc spotkań środowiskowych	50 tys.
Organizacja wydarzeń kulturalnych	1 mln
Rozwój animatorów społecznych	5 tys.
Biblioboxx – <i>Bookcrossing</i> – biblioteczki plenerowe na terenie Gminy Pięńżno	30 tys
Doposażenie Miejskiej Biblioteki w sprzęt cyfrowy	100 tys.
Tworzenie biblioteki cyfrowej Gminy Pięńżno w zasobach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Cyfrowej	30 tys.
Zakup i instalacja książkomatu na zewnątrz budynku Miejskiej Biblioteki (całodobowy dostęp do książek)	160 tys.
Budowa świetlic wiejskich oraz wiat wolnostojących na terenie Gminy Pięńżno	5 mln
Wzbogacenie oferty istniejących świetlic wiejskich	1 mln
Organizacja opieki/zajęć do dzieci w wieku wczesnoszkolnym	2 mln
1.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	
Modernizacja Miejskiego Domu Kultury oraz terenu wokół budynku	2 mln
Remont budynku świetlicy wiejskiej w Żugeniach	600 tys.
Remont wnętrza budynku Miejskiej Biblioteki z przebudową dachu, wymianą instalacji elektrycznej i modernizacją pomieszczeń	1 mln.
Remont galerii na dworcu łącznie z przyłączem CO i WC	400 tys.
Remont ratusza staromiejskiego w Pięńżnie	12 mln

CEL STRATEGICZNY 1	
ROZWIJANIE ZASOBÓW LUDZKICH I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘCZENO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
Remont zamku Kapituły Warmińskiej	40 mln
Zagospodarowanie terenu wokół środowiskowego Domu Samopomocy „Bajka”	1 mln
Remont targowiska miejskiego	1 mln
1.4 ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO	
Budowa nowej remizy OSP w Pięczęnie	1 mln 700 tys.
Doposażenie jednostek OSP	4 mln
Modernizacja jednostek OSP	3 mln
1.5 AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	
Budowa nowego placu zabaw w Pięczęnie	2 mln
Budowa dziennego domu seniora	2 mln
Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Pięczęno	10 mln
Utwardzenie w nawierzchnie asfaltowe gruntowych ścieżek rowerowych na trasie Green Velo	11 400 tys.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 2

CEL STRATEGICZNY 2	
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
2.1 WSPIERANIE POLITYKI PRORODZINNEJ	
Działalność Szkoły Rodziców	20 tys.
Stworzenie miejsca opieki dla dzieci do lat 3	1 mln
Budowa bloku mieszkaniowego dla 20 rodzin w ramach Programu wspierania społecznego budownictwa czynszowego	3 mln
Stworzenie punktu konsultacji z psychologiem i terapii rodzinnej	50 tys.
2.2 ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	
Rozwój sieci placówek wsparcia dziennego	50 tys.
Tworzenie miejsc całodobowych dla osób niesamodzielnych	1 mln.
Tworzenie placówek przygotowujących osoby z niepełnosprawnością do aktywności zawodowej	500 tys.
Utworzenie centrum informacji dla osób z niepełnosprawnością	200 tys.
Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami	3 mln
Podnoszenie świadomości społecznej w sferze integracji z osobami z niepełnosprawnością	50 tys.
Prowadzenie badań społecznych diagnozujących sytuację społeczną oraz problemy i potrzeby osób z niepełnosprawnością na terenie Gminy Pięńżno	150 tys.

CEL STRATEGICZNY 2	
NIWELOWANIE DYSPROPORCJI SPOŁECZNYCH I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI	
Zaaranżowanie lokalu z przeznaczeniem na ogrzewalnię w okresie zimowym wraz z miejscem do umycia się dla osób bezdomnych oraz nieposiadających odpowiednich warunków bytowych	1 mln
2.3 POPRAWA DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH	
Zapewnienie dostępu do placówek służby zdrowia, w tym w szczególności do lekarzy specjalistów	4 mln
Rozwój transportu publicznego	1 mln
Rozwój e-usług	3 mln
Rozwój sieci światłowodowej	6 mln

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 3

CEL STRATEGICZNY 3	
ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIENIĘŻNO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
3.1 WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	
Remont wieży kościoła ewangelickiego	1 mln
Remont kapliczek przydrożnych na terenie Gminy	3 mln
Remont schodów – wejścia do rezerwatu przyrody Doliny rzeki Wąlszy	300 tys.
Budowa przystani kajakowej przy rzecz Wąlszy	1 mln

CEL STRATEGICZNY 3	
ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU GMINY PIENIĘŻNO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
3.1 WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	
Szlak Świętej Warmii – wytyczenie, oznakowanie i promocja szlaku	1 mln
Utworzenie parku linowego w Dolinie Rzeki Walszy	3 mln
Budowa plaży i infrastruktury towarzyszącej nad jeziorem w Glebiskach	3 mln
Budowa publicznej toalety miejskiej w przestrzeni publicznej	400 tys
3.2 POBUDZANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW	
Rozwój przedsiębiorczości	50 tys.
Doradztwo zawodowe	50 tys.
Współpraca z przedsiębiorcami	50 tys.
Aktywizacja zawodowa kobiet	50 tys.
3.3 ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY	
Rozwój terenów inwestycyjnych	6 mln
Promocja Gminy	1 mln.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 4

CEL STRATEGICZNY 4	
OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKOWYCH	
Kierunki działań	
4.1 ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH	
Modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście Pięńżno z wykorzystaniem źródeł odnawialnych	10 mln
Rozbudowa PEC poprzez budowę i korzystanie z odnawialnych źródeł energii	10 mln
Wyposażenie w OZE budynków użyteczności publicznej	3 mln
4.2 POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ	
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	30 mln
4.3 POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO	
Usunięcie azbestu z budynków będących własnością Gminy Pięńżno	3 mln
Adaptacja do zmian klimatu	1 mln.
Edukacja ekologiczna	50 tys.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 5

CEL STRATEGICZNY 5	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIENIĘŻNO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
5.1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	
Przebudowa dróg gminnych w Gminie Pięńżno	120 mln
Remont dróg wewnętrznych bez kategorii dróg gminnych	30 mln

CEL STRATEGICZNY 5	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA DOPASOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW GMINY PIĘŃŻNO	
Kierunki działań	Szacunkowe koszty
Budowa wiat przystankowych w sołectwach	300 tys.
5.2 POPRAWA STANU I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	
Budowa punktu zlewnego w Łoźniku i Kierpajnach Wielkich	2 mln
Budowa zbiornika wodnego w Plutach	40 mln
Budowa wodociągów na obszarach wiejskich	42 mln
Budowa oczyszczalni przydomowych na terenie Gminy	7 mln
Budowa, przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich	75 mln
Naprawa lub wymiana sieci kanalizacyjnej w mieście	14 mln
Budowa kanalizacji tłoczonyj Glebiska – Bornity – Wojnity - Kajnity	7 mln
Inspekcja TV kanalizacji deszczowej	1 mln
Naprawa lub wymiana sieci kanalizacji deszczowej w mieście	6 mln

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, szacowana łączna kwota realizacji Strategii Rozwoju Gminy Pięńżno do roku 2030 wynosi 559 705 000,00 zł.

Celem dokonania oceny możliwości realizacji Strategii Rozwoju Gminy Pięczęno do roku 2030 poddano analizie dochody i wydatki Gminy Pięczęno w okresie 2016-2021 oraz zapisy Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pięczęno na lata 2023-2028.

Tabela przedstawia dane dotyczące dochodów i wydatków w Gminie Pięczęno w latach 2017-2022.

Tabela 26 Analiza sytuacji finansowej Gminy Pięczęno w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
dochody ogółem	31 298 158,47	29 312 698,37	32 670 706,63	35 199 211,53	40 563 283,09	43 265 046,76
wydatki ogółem	29 939 409,42	29 107 707,06	30 705 684,25	35 594 660,19	33 489 331,71	48 261 680,16
wynik budżetu	1 358 749,05	204 991,31	1 965 022,38	-395 448,66	7 073 951,38	-4 996 633,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Pięczęno (dostęp: 02.06.2023 r.)

Analiza danych dotyczących sytuacji finansowej Gminy Pięczęno, wykazała, że badana jednostka samorządu terytorialnego w okresie badawczym notowała dodatnie saldo budżetu, poza 2020 i 2022 rokiem.

Zgodnie z zapisami Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pięczęno na lata 2023-2028 w okresie realizacji Strategii Gmina będzie osiągać dodatnie saldo na poziomie ok. 700-800 tysięcy złotych. Ponadto na dzień 31 grudnia 2022 r. kwota zadłużenia wykazana w WPF wynosi 4737 000,00 zł

Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że część kosztów realizacji Strategii pozostaje w zasięgu Gminy Pięczęno, jednak niezbędne jest pozyskanie wsparcia finansowego z innych źródeł, które zostaną omówione w dalszej części rozdziału.

W celu oceny możliwości realizacji Strategii niezbędne jest również określenie potencjalnych źródeł finansowania, z których będzie mogła korzystać Gmina Pięczęno.

Do potencjalnych źródeł finansowania kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Pięczęno do roku 2030 należą przede wszystkim:

- środki własne Gminy Pięczęno – są to środki pochodzące z budżetu Gminy, które pozwolą w pełni finansować część inwestycji, a jednocześnie będą mogły stanowić wkład własny niezbędny w wielu dofinansowaniach;
- środki krajowe – środki pozyskiwane z poszczególnych ministerstw, w szczególności odpowiedzialnych za edukację, sport, kulturę, turystykę i infrastrukturę, są to na przykład programy: Maluch+, Senior+;
- środki unijne – środki w ramach nowej perspektywy Unii Europejskiej na lata 2021-2027, która umożliwia pozyskanie funduszy z programów krajowych oraz odpowiedniego funduszu regionalnego; będą one pochodzić przede wszystkim z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego czy Europejskiego Funduszu Społecznego+, ponadto możliwe jest pozyskanie środków z Krajowego Planu Odbudowy;
- środki funduszy celowych – są to między innymi środki pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej czy Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków;
- środki sektora prywatnego – czyli środków od inwestorów prywatnych;
- kredyty bankowe, pożyczki.

Należy zaznaczyć, że potencjale źródła finansowania, które zostały przedstawione powyżej nie obejmują całego katalogu możliwości pozyskiwania środków pieniężnych na realizację Strategii. Istotny jest zatem systematyczny monitoring pojawiających się możliwości dofinansowań.

Spis tabel

Tabela 1 Analiza SWOT sfery społecznej Gminy Pięńżno	6
Tabela 2 Analiza SWOT sfery gospodarczej Gminy Pięńżno	8
Tabela 3 Analiza SWOT sfery przestrzennej Gminy Pięńżno	9
Tabela 4 Cel strategiczny nr 1 w wymiarze społecznym	14
Tabela 5 Cel strategiczny nr 2 w wymiarze społecznym	14
Tabela 6 Cel strategiczny nr 3 w wymiarze gospodarczym	15
Tabela 7 Cel strategiczny nr 4 w wymiarze przestrzennym	15
Tabela 8 Cel strategiczny nr 5 w wymiarze przestrzennym	16
Tabela 9 Kierunki działań dla celu strategicznego nr 1 w wymiarze społecznym	17
Tabela 10 Kierunki działań celu strategicznego nr 2 w wymiarze społecznym	19
Tabela 11 Kierunki działań dla celu strategicznego nr 3 w wymiarze gospodarczym	21
Tabela 12 Kierunki działań dla celu strategicznego nr 4 w wymiarze przestrzennym	22
Tabela 13 Cel strategiczny nr 5 w wymiarze przestrzennym	22
Tabela 14 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 1	25
Tabela 15 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 2	30
Tabela 16 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 3	34
Tabela 17 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 4	36
Tabela 18 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego 5	38
Tabela 19 Planowana lokalizacja wyznaczonych kierunków działań	48
Tabela 20 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych obowiązujących w Gminie Pięńżno	63
Tabela 21 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 1	71
Tabela 22 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 2	74

Tabela 23 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 3.....	75
Tabela 24 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 4.....	77
Tabela 25 Szacunkowe koszty zaplanowanych kierunków działań w ramach celu strategicznego nr 5.....	77
Tabela 26 Analiza sytuacji finansowej Gminy Pięńżno w latach 2017-2022.....	79

Spis map

Mapa 1 System transportowy Gminy Pięńżno	41
Mapa 2 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Pięńżno.....	42
Mapa 3 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Pięńżno	44
Mapa 4 Obszary Strategicznej Interwencji – Gmina Pięńżno	45
Mapa 5 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Pięńżno.....	47
Mapa 6 OSI Obszary marginalizacji	58
Mapa 7 Przygraniczny OF	59

Bibliografia

1. D. Szostek, Partycypacja w zarządzaniu rozwojem lokalnym na przykładzie instrumentu RLKS, „Pieniądze i Więż” 2/2016, s. 114-121.